ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

«Πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας για 1.900 ωφελούμενους, ηλικίας 30 έως 55 ετών, με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία» στα πλαίσια του Πακέτου 1.4.

Νοέμβριος 2025

Ανάδοχος:

EEO GROUP
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.1 Γενικο Πλαισιο της Πραξης 3

1.2 Αντικειμενο του Έργου της Αξιολογησης 4

1.3 Το επιχειρηματικο περιβαλλον στην Ελλαδα, μεσα στο οποιο υλοποιουνται τα προγραμματα ΝΕΕ 5

1.4 Παρουσιαση της υλοποιησης της δρασης - Ποσοτικα δεδομενα 6

1.5 Αποτιμηση της Αποτελεσματικοτητας και της αποδοτικοτητας της πραξης 8

1.5.1 Γενικά 8

1.5.2 Ορισμοί – Μεθοδολογία Μέτρησης Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας της Πράξης 8

1.5.3 Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας της Πράξης 10

2 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 12

2.1 Σκοπος και Στοχοι της Παρουσας ερευνας 12

2.1.1 Φάση 1: Οργάνωση και Περιγραφή του τρόπου υλοποίησης της Έρευνας 12

2.1.2 Φάση 2: Τεχνική Επεξεργασία προσαρμογή, οργάνωση, αποσφαλματοποίηση, πρωτογενής στατιστική επεξεργασία και εξαγωγή αποτελεσμάτων 16

2.1.3 Φάση 3: Σύνταξη Τελικής Έκθεσης της Έρευνας 20

3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 21

3.1 Βασικα ευρηματα της Έρευνας Πεδιου 21

4 ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΔΥΠΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2021-2027 43

4.1 Το περιβαλλον εφαρμογης της δρασης για την περιοδο 2021-2027 43

4.2 Το πλαισιο υλοποιησης της Δρασης Νεας Επιχειρηματικοτητας - Προγραμμα Νεων Ελευθερων Επαγγελματιων την προγραμματικη περιοδο 2021-2027 44

5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 47

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΝΑ ΟΜΆΔΑ ΣΤΟΧΟ 50

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ 64

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 64

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 64

1.1 Γενικό Πλαίσιο της Πράξης

Η δράση «**Πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας για 1.900 ωφελούμενους, ηλικίας 30 έως 55 ετών, με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία**» συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο), μέσω του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία» 2014-2020** και ειδικότερα:

1. **Άξονας Προτεραιότητας 02:** Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις.
2. **Θεματικός Στόχος 8:** «Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων».
3. **Επενδυτική Προτεραιότητα 8iii:** Αυτοαπασχόληση, Επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων, πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
4. **Ειδικός Στόχος 2.1:** Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας ως μέσο αύξησης της απασχόλησης.

Η δράση αφορούσε προγραμματικά σε 1.900 νέες επιχειρήσεις που έχουν δημιουργήσει πρώην άνεργοι ηλικίας 30-55 ετών από 01/01/2022 έως και 16/10/2023 (ημερομηνία δημοσίευσης της Υπουργικής Απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως). Έμφαση δίνεται στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ψηφιακή οικονομία.

Η μετάβαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό των ελληνικών επιχειρήσεων αποτελεί σήμερα την πρώτη προτεραιότητα σε εθνικό επίπεδο τόσο για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας και την πρόοδο της ελληνικής οικονομίας, όσο και για την προσαρμογή στα νέα διεθνή δεδομένα.

Η αρχική συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη (όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΕΠ για τον υπολογισμό της κοινοτικής συνδρομής) που προγραμματικά διατέθηκε για τη χρηματοδότηση ωφελούμενων ανέρχονταν σε **28.120.000** ευρώ και αφορούσε τις εξής Περιφέρειες:

- Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας: 1.420 επιχειρήσεις με προϋπολογισμό **21.016.000 €.**
- Περιφέρειες Μετάβασης (πλην Στερεάς Ελλάδας), Δυτικής Μακεδονίας, Ιονίων Νήσων, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Κρήτης: 420 επιχειρήσεις με προϋπολογισμό **6.216.000€.**
- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας: 60 επιχειρήσεις με προϋπολογισμό **888.000€**

1.2 Αντικείμενο του Έργου της Αξιολόγησης

Η παρούσα αξιολόγηση έχει ως στόχο την ποιοτική και ποσοτική αποτίμηση των αποτελεσμάτων της Δράσης **«Πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (Phasing)»**.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε τη δυνατότητα επαγγελματικής ένταξης σε ανέργους/ες μέσω της αυτοαπασχόλησης, αξιοποιώντας τις δεξιότητές τους και ενισχύοντας τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας.

Σκοπός της αξιολόγησης είναι να παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, στοιχεία και τεκμηριωμένες εκτιμήσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τις επιπτώσεις της Δράσης και να καταστήσει δυνατή τη διαμόρφωση μιας έγκυρης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης εικόνας για το βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί.

Ο σκοπός καθώς και οι στόχοι της αξιολόγησης επικεντρώνονται στα κάτωθι:

- Στην εξέταση της ορθότητας του προγραμματικού σχεδιασμού της δράσης
- Στην αποτίμηση της συμβολής της δράσης στους στόχους του προγράμματος
- Στην εξέταση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της δράσης
- Στην εξέταση της βιωσιμότητας των νέων επιχειρήσεων που ιδρύθηκαν ή υποστηρίχθηκαν μέσω του προγράμματος.
- Στην μελέτη για τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις στην τοπική απασχόληση.
- Στην προστιθέμενη αξία που προκύπτει από την υλοποίηση της Δράσης
- Στη διατύπωση προτάσεων για την μελλοντική εφαρμογή της Δράσης

Παράλληλα, η έρευνα επιδίωξε να εντοπίσει σημεία επιτυχίας, αλλά και προβλήματα ή αδυναμίες, τα οποία ανέκυψαν κατά την υλοποίηση του προγράμματος. Αυτά τα ευρήματα κρίθηκαν απαραίτητα για τη διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων βελτίωσης, τόσο σε επίπεδο σχεδιασμού όσο και εφαρμογής παρόμοιων μελλοντικών δράσεων.

1.3 Το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ελλάδα, μέσα στο οποίο υλοποιούνται τα προγράμματα ΝΕΕ

Η επιχειρηματικότητα αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για να αποκτήσουν και να διατηρήσουν οι σύγχρονες κοινωνίες ανταγωνιστικό χαρακτήρα., ενώ αποτελεί κινητήρια δύναμη για την οικονομική ανάπτυξη και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Μια αποτελεσματική λύση είναι τα προγράμματα νέας επιχειρηματικότητας της Δ.ΥΠ.Α που δίνουν έμφαση στην αυτοαπασχόληση. Μέσω επιδοτήσεων οι άνεργοι αποκτούν την ευκαιρία να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση, συμβάλλοντας έτσι στην προσωπική τους επαγγελματική αποκατάσταση αλλά και στην ενίσχυση της οικονομίας στην περιοχή παρέμβασης που διαμένουν.

Τα τελευταία χρόνια το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ελλάδα παρουσιάζει σημαντικές βελτιώσεις, παρότι εξακολουθεί να αντιμετωπίζει χρόνιες προκλήσεις. Χαρακτηριστική ένδειξη αυτής της βελτίωσης αποτελεί η σταδιακή σταθεροποίηση της οικονομίας, η αύξηση των επενδύσεων και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης της διεθνούς επιχειρηματικής κοινότητας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη αξιολόγηση του **Economist Intelligence Unit (EIU),** σύμφωνα με την οποία η Ελλάδα κατέγραψε τη μεγαλύτερη βελτίωση παγκοσμίως στον Δείκτη Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος μεταξύ 82 χωρών. Συγκεκριμένα, η χώρα ανέβηκε 28 θέσεις - από την 62η στην 34η - σημειώνοντας πρόοδο διεθνώς την τελευταία περίοδο, γεγονός που υπογραμμίζει τη δυναμική της στην προσέλκυση επενδύσεων και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Ωστόσο, παρά τις θετικές εξελίξεις, **το ελληνικό επιχειρηματικό οικοσύστημα συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρά εμπόδια**. Σύμφωνα με την έρευνα EY Entrepreneurship Barometer 2025:

- **Το 83% των επιχειρηματιών δηλώνει ότι το υψηλό κόστος λειτουργίας αποτελεί βασικό ανασταλτικό παράγοντα** για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.
- Επιπλέον, **το 81% εκφράζει ανησυχία για το αυξανόμενο εργατικό κόστος,** το οποίο επηρεάζει άμεσα την ανταγωνιστικότητα, ιδίως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- **Το 78% δηλώνει ότι δυσκολεύεται να βρει υποψήφιους με τις απαιτούμενες δεξιότητες**, ενώ **το 61% αναφέρει δυσκολίες στην εύρεση ανθρώπινου δυναμικού με την κατάλληλη εμπειρία**. Η ασυμμετρία μεταξύ προσφερόμενων και ζητούμενων δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας παραμένει έντονη.
- Τέλος, η γραφειοκρατία εξακολουθεί να θεωρείται σημαντικό εμπόδιο: **το 77% των επιχειρηματιών την αξιολογεί ως τροχοπέδη στην ίδρυση**

και λειτουργία νέων επιχειρήσεων, ιδιαίτερα για νέους που δεν διαθέτουν εμπειρία ή επαρκή στήριξη.

Συνολικά, παρότι η Ελλάδα βαδίζει σε πορεία σταθερής βελτίωσης και διεθνούς αναγνώρισης ως επιχειρηματικός προορισμός, η αντιμετώπιση των δομικών αδυναμιών παραμένει κρίσιμη για τη διατήρηση και επιτάχυνση της αναπτυξιακής δυναμικής της χώρας. Μέσα σε αυτό το μικτό περιβάλλον – που συνδυάζει πρόοδο και προκλήσεις – εντάσσονται τα διάφορα προγράμματα στήριξης για νέους ελεύθερους επαγγελματίες, τα οποία προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες ένταξης στην αγορά εργασίας και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας.

Το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ελλάδα φαίνεται να μεταβαίνει σταδιακά προς ένα πιο υποστηρικτικό μοντέλο, ειδικά για τη νέα γενιά. Παρά τις προκλήσεις και τα θεσμικά ελλείμματα, η ύπαρξη στοχευμένων προγραμμάτων με συγκεκριμένες ηλικιακές, γεωγραφικές και κοινωνικές παραμέτρους δείχνει ότι υπάρχει πολιτική βούληση και επενδυτικό ενδιαφέρον για την προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας.

1.4 Παρουσίαση της υλοποίησης της δράσης - Ποσοτικά δεδομένα

Η δράση **Πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας για 1.900 ωφελούμενους, ηλικίας 30 έως 55 ετών, με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία**» αφορούσε προγραμματικά 1.900 ωφελούμενους, ηλικίας 30 έως 55 ετών, ωστόσο οι αιτήσεις που υπεβλήθησαν ανέρχονταν στο 89% των διατιθέμενων θέσεων και εν τέλει καλύφθηκε το 53% των ανωτέρω θέσεων όπως αποτυπώνεται στον κατωτέρω πίνακα.

Πίνακας 1: Κατανομή αιτήσεων προγραμματικά - υποβολές - ολοκληρωμένων των ωφελούμενων του προγράμματος

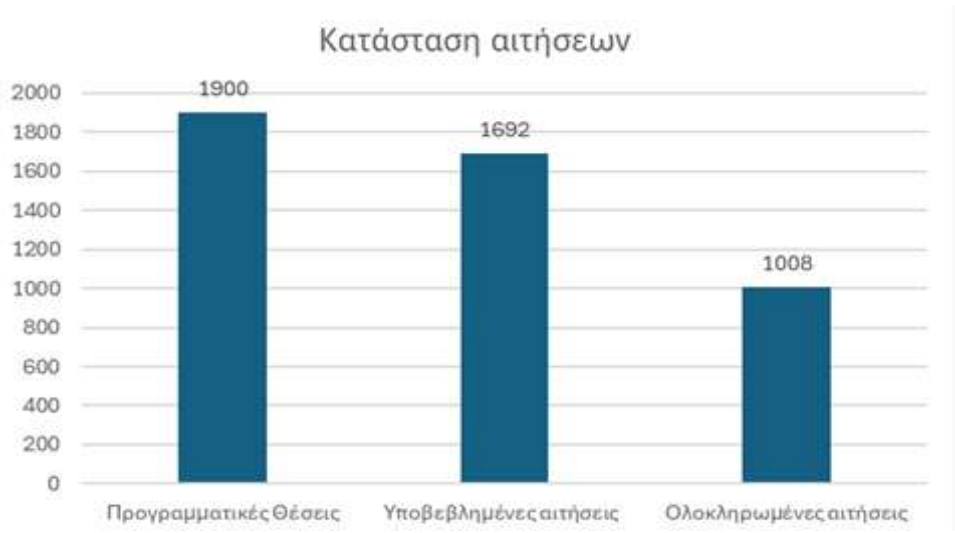

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται η κατάσταση των ολοκληρωμένων αιτήσεων που υλοποιήθηκαν μέσω του προγράμματος.

Στο πλαίσιο του ανωτέρω προγράμματος, το σύνολο των **ολοκληρωμένων αιτήσεων σύμφωνα με τα στοιχεία του ΠΣΚΕ, ανήλθε σε 1.008,** τιμή που αντιστοιχεί σε **ποσοστό 53,05%** ως προς το σύνολο του προγραμματικού αριθμού ωφελούμενων.

Η πλειονότητα των ωφελούμενων εντοπίζεται στην **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** 354 αιτήσεις (35,11% του συνόλου), στην **περιφέρεια Θεσσαλίας με 154** ολοκληρωμένες αιτήσεις (15,28% του συνόλου) , στην Δυτική Ελλάδα **95** αιτήσεις (9,42% του συνόλου) ενώ **καμία αίτηση** δεν πραγματοποιήθηκε στην διοικητική περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου.

Πίνακας 2: Κατανομή αιτήσεων, ανά περιφερειακό επίπεδο, στο πλαίσιο του προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας.

Α/Α	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΑΝ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	72
2	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	354
3	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	53
4	ΗΠΕΙΡΟΣ	65
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	154
6	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	33
7	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	95
8	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	39
9	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	52
10	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	30
11	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0
12	ΚΡΗΤΗ	61

1.5 Αποτίμηση της Αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της πράξης

1.5.1 Γενικά

Το παρόν κεφάλαιο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην **αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας για 1.900 ωφελούμενους, ηλικίας 30 έως 55 ετών, με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία.**

1.5.2 Ορισμοί – Μεθοδολογία Μέτρησης Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας της Πράξης

Η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των Παρεμβάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) προϋποθέτει τη **δυνατότητα μέτρησης του φυσικού στόχου και της φυσικής υλοποίησης σε επίπεδο έργου.** Με την ολοκλήρωση της εργασίας αυτής είναι δυνατός ο υπολογισμός της φυσικής υλοποίησης σε επίπεδο **Έργου** με τη χρήση της στάθμισης, που αναλύεται στη συνέχεια.

Η μεθοδολογία που έχει εφαρμοστεί για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας του έργου συνίσταται στη μέτρηση της φυσικής προόδου κάθε υποέργου και την αναγωγή αυτής της φυσικής υλοποίησης στο ανώτερο στάδιο του έργου με στάθμιση.

Πρόκειται ουσιαστικά για μία διαδικασία εκ των κάτω προς τα άνω (bottom up), δηλαδή από το επίπεδο του υποέργου στα υπερκείμενα προγραμματικά επίπεδα του Έργου.

Αποτελεσματικότητα

Για τον υπολογισμό της αποτελεσματικότητας χρησιμοποιείται ο **δείκτης αποτελεσματικότητας**, ο οποίος υπολογίζεται ως το πηλίκο του υλοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου κατά τη στιγμή ελέγχου προς το αρχικά προγραμματισμένο φυσικό αντικείμενο και υπολογίζεται βάσει της παρακάτω αριθμητικής σχέσης:

ΔΑλ= ΦΥ / ΦΣ

Η στάθμιση της φυσικής υλοποίησης σε επίπεδο Σχεδίου και Έργου, συνολικά υπολογίζεται με τους ακόλουθους τύπους αντίστοιχα:

$$(ΦΥ)_Ε = Σ\ (ΦΥ)_Ε\ (ΣΒ)_Ε$$

$$(ΦΥ)Υ = Σ\ (ΦΥ)υ\ (ΣΒ)υ$$

όπου ΦΥ εκφράζει τη φυσική υλοποίηση και ΣΒ εκφράζει το συντελεστή βαρύτητας ενώ οι δείκτες Ε αφορούν το Έργο και Υ το Υποέργο.

Ο συντελεστής βαρύτητας εκφράζει τη βαρύτητα του κάθε επιπέδου επί των κατανεμημένων δεσμεύσεων και πολλαπλασιάζεται επί τον δείκτη φυσικής υλοποίησης. Το γινόμενο εκφράζει το σταθμισμένο δείκτη αποτελεσματικότητας των υποέργων, ενώ το άθροισμα των σταθμισμένων δεικτών αποτελεσματικότητας των υποέργων, το γενικό δείκτη αποτελεσματικότητας του έργου.

Αποδοτικότητα

Στόχος της δραστηριότητας αυτής είναι η μέτρηση της αποδοτικότητας στην υλοποίηση του έργου. Η ποσοτική εκτίμηση της έννοιας της αποδοτικότητας πραγματοποιείται μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων της φυσικής και της οικονομικής ολοκλήρωσης κατ' αρχήν των επιμέρους έργων και στη συνέχεια του υπερκείμενου δομικού επιπέδου, αυτό του έργου.

Η μεθοδολογία που θα εφαρμοστεί για τη μέτρηση της αποδοτικότητας του έργου βασίζεται και εδώ σε μία διαδικασία εκ των κάτω προς τα άνω (bottom up), αντίστοιχη με αυτή που περιεγράφηκε για τον υπολογισμό της αποτελεσματικότητας, **δηλαδή με σταθμισμένη αναγωγή από το επίπεδο του Υποέργου στο επίπεδο της Πράξης.**

Όπως και στην περίπτωση της μέτρησης της αποτελεσματικότητας, αφετηρία μερικές φορές ενδέχεται να είναι το επίπεδο της ολοκλήρωσης του Έργου. Η αποδοτικότητα ενός έργου αριθμητικά εκφράζεται από τον λόγο της φυσικής προς την οικονομική του ολοκλήρωση. Με άλλα λόγια, ο **Δείκτης Αποδοτικότητας** ενός έργου ισούται με τον λόγο του Δείκτη Αποτελεσματικότητας προς την Απορρόφηση.

Δείκτης Αποδοτικότητας(ΔΑδ)= ΔΑλ /Απορρόφηση

Οι δείκτες οι οποίοι εκτιμώνται σε αυτήν την ενότητα θα πρέπει να εξετασθούν με τρόπο συνδυασμένο προκειμένου να οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα. Ένας ενδεχομένως υψηλός δείκτης αποδοτικότητας, μπορεί να συνοδεύεται από σημαντικά προβλήματα στο σχεδιασμό, όπως είναι οι ασαφείς ή υπό-εκτιμημένοι στόχοι οι οποίοι τίθενται. Για το λόγο αυτό, αποκτά ιδιαίτερη κρισιμότητα η συμβολή του αξιολογητή στον έλεγχο και την οριστικοποίηση ρεαλιστικών και μετρήσιμων ποσοτικών στόχων, πριν την έναρξη της διαδικασίας αξιολόγησης της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας.

Για την εκτίμηση της προόδου υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου του προγράμματος, αντλούνται στοιχεία οικονομικής προόδου σε διάφορα χρονικά διαστήματα και υπολογίζεται ο λόγος «πιστοποιημένες δαπάνες» / «εγκεκριμένος προϋπολογισμός». Αναφορικά με το φυσικό αντικείμενο του έργου, υπολογίζεται ο λόγος «τιμή υλοποίησης» / «τιμή στόχου», από τον οποίο προκύπτει το ποσοστό (%) υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του έργου.

1.5.3 Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας της Πράξης

Με βάση τις ανωτέρω μεθοδολογικές διευκρινήσεις ο υπολογισμός του **Σταθμισμένου Ποσοστού Φυσικής και Οικονομικής ολοκλήρωσης του έργου (Πράξης)** συνολικά στηρίχθηκε στην ακόλουθη μέθοδο:

1. Υπολογίστηκε η χρηματοδοτική βαρύτητα Υποέργου ως ποσοστό επί του συνολικού προϋπολογισμού του Έργου προκειμένου να σταθμισθεί αρχικά η συνεισφορά στο **Έργο.**
2. Υπολογίσθηκε ο δείκτης φυσικής ολοκλήρωσης ο οποίος προκύπτει από την ανάλυση της επίτευξης των δεικτών (1008 ωφελούμενοι έναντι στόχου 1900)**.** Επίσης υπολογίσθηκε ο δείκτης οικονομικής ολοκλήρωσης οποίος προκύπτει από την ανάλυση των Μηνιαίων Δελτίων Δαπανών.
3. Η χρηματοδοτική βαρύτητα του **έργου** πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο δείκτη φυσικής ολοκλήρωσης ο οποίος προκύπτει από την ανάλυση της επίτευξης των δεικτών και κατ' αυτό τον τρόπο προκύπτει ο σταθμισμένος δείκτης φυσικής ολοκλήρωσης-αποτελεσματικότητας.
4. Αφού εξαχθούν οι δείκτες φυσικής και οικονομικής ολοκλήρωσης δύναται να εκτιμηθεί ο σταθμισμένος δείκτης φυσικής υλοποίησης ως συνολικό ποσοστό -δείκτης φυσικής υλοποίησης του **Έργου.**

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει την ανωτέρω εικόνα βηματικά

α/α	ΠΡΟΥΠ/ΙΣΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΦΥΣΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	ΔΑΠΑΝΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
0	*2*	*3*	*4*	*5=3*4*	*6*	*7=6/2*	*8=4/7*
1	28.120.000,00	100,00%	53,10%	53,10%	14933200	53,11%	0,99
	28.120.000,00	**100%**		**53%**	**14.933.200,00 €**		**0,99**

Με βάση τα ανωτέρω ευρήματα από την μέτρηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της πράξης σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό **προκύπτει ότι η πράξη παρουσιάζει σχετικά ικανοποιητική αποτελεσματικότητα στο φυσικό αντικείμενο ενώ σε ικανοποιητικά επίπεδα κινείται και η αποδοτικότητα (οικονομικό αντικείμενο).**

Αναφορικά με την αποτελεσματικότητα του, ο **σχετικός σταθμισμένος δείκτης φυσικής υλοποίησης/ αποτελεσματικότητας υπολογίζεται σε 53,%** (σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του έργου), **τιμή που κρίνεται ικανοποιητική**

Με βάση την χρηματοδοτική βαρύτητα των ενταγμένων έργων στην συνολική δημόσια δαπάνη του έργου και την πορεία υλοποίησης του έργου, η Πράξη εμφανίζει ποσοστό απορρόφησης μέχρι την λήξη της Δράσης της τάξης του **51,8%,**

Ο δε δείκτης αποδοτικότητας της Πράξης προκύπτει ίσος με 0,99 τιμή που εμφανίζεται **ως ικανοποιητική καθώς δεν, προκύπτει υστέρηση ανάμεσα στο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου,**

2 Συνοπτική Παρουσίαση της Μεθοδολογίας και της Οργάνωσης της Έρευνας Πεδίου στο πλαίσιο της Αξιολόγησης

2.1 Σκοπός και Στόχοι της Παρούσας έρευνας

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνεται η μεθοδολογία της διενέργειας έρευνας πεδίου με μεθοδολογικό εργαλείο που χρησιμοποίησε ο Ανάδοχος με στόχο να καταγράψει οικονομικά και δημογραφικά στοιχεία των ομάδων στόχων της έρευνας, να αποτιμήσει την αποτελεσματικότητα του προγράμματος και να συλλέξει προτάσεις βελτίωσης για την υλοποίηση της δράσης για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

2.1.1 Φάση 1: Οργάνωση και Περιγραφή του τρόπου υλοποίησης της Έρευνας

Δραστηριότητα 2.0: Οργάνωση της Έρευνας

Βασική δραστηριότητα πριν την έναρξη της έρευνας, είναι η οργάνωση της. Στο πλαίσιο αυτό ο ανάδοχος εφαρμόζοντας την μεθοδολογία την οποία εκπόνησε προέβη στις εξής ενέργειες:

- Αρχικά ο ανάδοχος αποτύπωσε τα στοιχεία πληροφόρησης που χρειάζονταν για να αντλήσει την πληροφόρηση.
- Διαμόρφωσε τα χρονοδιαγράμματα της έρευνας ανά φάση, έτσι ώστε να είναι ξεκάθαρες οι ημερομηνίες διενέργειας της έρευνας επεξεργασίας και λήψης των αποτελεσμάτων.
- Προετοίμασε ένα ενημερωτικό follow up μέσω επιστολής, όπου ενημέρωνε τους ερωτώμενους για την διεξαγωγή και τον σκοπό της έρευνας.
- Διαμόρφωσε οδηγίες προς τους αποδέκτες για την διεξαγωγή της έρευνας, προκειμένου να διευκολύνει την εξέλιξη της διαδικασίας της έρευνας.

Δραστηριότητα 2.1: Επιλογή Δείγματος και Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου της Έρευνας

<u>Εξεταζόμενος Πληθυσμός</u>

Ο πληθυσμός στόχος της έρευνας περιλάμβανε τους ωφελούμενους του προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας, οι οποίοι εντάχθηκαν σε αυτό και έχουν ολοκληρώσει το πρόγραμμα.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία της ΔΥΠΑ ο συνολικός εξεταζόμενος πληθυσμός που

πληροί τα ανωτέρω κριτήρια ανέρχεται σε **1008** ωφελούμενους (ωφελούμενοι /ες που ενεκρίθησαν και υλοποίησαν το επιχειρηματικό σχέδιο). Δεν κρίθηκε σκόπιμο να εξεταστούν ωφελούμενοι/ες που δεν έχουν ολοκληρώσει το πρόγραμμα, καθώς στόχο της έρευνας δεν αποτελούσε μόνο η καταγραφή της πορείας υλοποίησης των επιχειρήσεων αλλά και η άντληση μίας σειράς επιπρόσθετων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων για την απάντηση συγκεκριμένων αξιολογικών ερωτημάτων.

Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου

Αναφορικά με τον καθορισμό του βασικού μεθοδολογικού εργαλείου της έρευνας πεδίου, επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθεί **Ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο** έρευνας πεδίου.

Το ερωτηματολόγιο αποτέλεσε το βασικό ερευνητικό εργαλείο για την αξιολόγηση της δράσης και την καταγραφή των απόψεων. Για το λόγο αυτό εμφατική σημασία δίδεται στον ορθολογικό και στοχευμένο σχεδιασμό του, ο οποίος εδράζεται στην επιστημονικά τεκμηριωμένη μεθοδολογία κατάρτισης ερωτηματολογίων και στις βασικές αρχές σχεδιασμού ερωτηματολογίων.

Για τη σύνταξη των ερωτηματολογίων ακολουθήθηκαν διαδοχικά στάδια σχεδιασμού, τα οποία αποτελούν το καταστάλαγμα πολυάριθμων μελετών και εμπειριών από διάφορους ερευνητές.

Πίνακας 3: Στάδια σχεδιασμού των ερωτηματολογίων της έρευνας πεδίου

Αριθμός Σταδίου	Είδος ενέργειας
Στάδιο 1:	Προκαταρτικές ενέργειες
Στάδιο 2:	Ενέργειες σχετικά με το περιεχόμενο των ερωτήσεων
Στάδιο 3:	Ενέργειες για τη διατύπωση των ερωτήσεων
Στάδιο 4:	Ενέργειες για τον τύπο των ερωτήσεων
Στάδιο 5:	Ενέργειες για τη σειρά των ερωτήσεων
Στάδιο 6:	Ενέργειες για τη διάταξη και εμφάνιση του ερωτηματολογίου
Στάδιο 7:	Προέλεγχος και αναθεώρηση του ερωτηματολογίου

Η διακίνηση των ερωτηματολογίων στους συμμετέχοντες στην έρευνα έγινε σε συνεργασία με την Αναθέτουσα Αρχή και με τη σχετική επιστολή που έλαβαν.

Δραστηριότητα 2.2 Διενέργεια έρευνας πεδίου

Για την επιτυχημένη διεξαγωγή της έρευνας πεδίου ακολουθήθηκαν τα παρακάτω βήματα:

- **Α) Σύνταξη ερωτηματολογίου και δημιουργία Google Form.**

- **Β) Διαμόρφωση λίστας ερωτηθέντων**: Ο Ανάδοχος σε στενή συνεργασία και με τη συνδρομή **της Αναθέτουσας Αρχής** μερίμνησε προκειμένου να διασφαλιστεί ο τρόπος επικοινωνίας με τους συμμετέχοντες στην έρευνα διαμορφώνοντας τις απαραίτητες λίστες επικοινωνίας για την αποστολή του σχετικού ερωτηματολογίου στους ωφελούμενους του προγράμματος για να συμμετάσχουν στην έρευνα. Στην ενότητα αυτή τηρήθηκαν όλα όσα προβλέπονται σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων. **Τα ερωτηματολόγια ήταν ανώνυμα.** Υπογραμμίζεται, στο σημείο αυτό και για την ασφαλή υλοποίηση της έρευνας ότι κρίθηκε απαραίτητη η προστασία των προσωπικών δεδομένων των εμπλεκόμενων, διότι συνιστούσε ένα θέμα ύψιστης σημασίας τόσο λειτουργικά όσο και ως υποχρέωση συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και τις αρχές που ορίζει ο **Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/679) – (GDPR).**
- **Γ) Αποστολή Ερωτηματολογίου**: Σε συνέχεια των παραπάνω βημάτων, από την ΔΥΠΑ απεστάλη ο σύνδεσμος του ερωτηματολόγιου στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των συμμετεχόντων, το οποίο συνοδευόταν από σχετική επιστολή, αλλά και από οδηγίες σχετικά με την συμπλήρωση του.

Προκειμένου να ενημερώσει τους αποδέκτες της, η Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ΔΥΠΑ κατόπιν συνεννόησης με τον Σύμβουλο, πραγματοποίησε εκ νέου ενημέρωση (follow up email) μέσω επαναποστολής σχετικής επιστολής που τους παροτρύνει να συμμετάσχουν στην έρευνα. Αυτή η ενέργεια αποσκοπούσε στο να μεγιστοποιηθεί ο βαθμός απόκρισης των ερωτώμενων στην έρευνα και να εξασφαλιστεί ένας ικανοποιητικός αριθμός συμπληρωμένων ερωτηματολογίων.

Η συμμετοχή της Αναθέτουσας Αρχής στην αποτελεσματική διεξαγωγή της έρευνας ήταν καθοριστική στην επιτυχία του αριθμού συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων μέσω της σχετικής επιστολής που απέστειλε μαζί με τον σύνδεσμο του ερωτηματολόγιου, η οποία τους παρακινούσε στην συμπλήρωση τους.

Παρατίθενται ενδεικτικά αξιολογικά θέματα και ερωτήματα της έρευνας που διενεργήθηκε

1. **Συνάφεια**

- Δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων
- Γεωγραφική -περιφερειακή κατανομή
- Εκπαιδευτικό προφίλ
- Προηγούμενη Εμπειρία σε επιχειρηματική δραστηριότητα στο παρελθόν
- Προηγούμενη σχέση με τον τομέα ψηφιακής οικονομίας
- Περιφερειακή κατανομή των ωφελούμενων

- Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα ανταποκρίθηκε στις ανάγκες των ωφελούμενων (30-55 ετών)
- Σύνδεση του το προγράμματος με τις εθνικές και ευρωπαϊκές στρατηγικές για την επιχειρηματικότητα και την ψηφιακή οικονομία;

2. Αποτελεσματικότητα

- Εκτίμηση δείκτη αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της πράξης
- Ποσοστό των ωφελούμενων που μετά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα βελτίωσαν την θέση τους 6 μήνες ή ένα έτος μετά;
- Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα δημιούργησε και πρόσθετες θέσεις εργασίας ;
- Ποια είναι τα κύρια εμπόδια που αντιμετώπισαν οι ωφελούμενοι κατά την υλοποίηση των επιχειρηματικού του σχεδίου;
- Πώς αποτιμάται η ποιότητα των υπηρεσιών καθοδήγησης και υποστήριξης που παρασχέθηκαν από την ΔΥΠΑ στο πλαίσιο του προγράμματος;

3. Αποδοτικότητα (Cost-effectiveness)

- Οικονομική επίδοση της πράξης σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό
- Συσχέτιση της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου σε σχέση με τα προβλεπόμενα στον επιχειρηματικό σχεδιασμό
- Υπήρξαν καθυστερήσεις ή αναποτελεσματικές διαδικασίες που επηρέασαν την ομαλή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου;

4. Προστιθέμενη Αξία και Καινοτομία

- Σε ποιο βαθμό το πρόγραμμα ενίσχυσε την καινοτομία στον τομέα της ψηφιακής επιχειρηματικότητας;
- Οι συμμετέχοντες προχώρησαν στην προώθηση/ υιοθέτηση νέων τεχνολογιών (π.χ., AI, blockchain, e-commerce) και καινοτομίας στην επιχείρηση τους;
- Συνέβαλε το πρόγραμμα στην προώθηση της ψηφιακής οικονομίας;

2.1.2 Φάση 2: Τεχνική Επεξεργασία προσαρμογή, οργάνωση, αποσφαλματοποίηση, πρωτογενής στατιστική επεξεργασία και εξαγωγή αποτελεσμάτων

Στόχος της παρούσας εργασίας ήταν η συγκέντρωση και επεξεργασία των αποτελεσμάτων της έρευνας πεδίου.

Μέσω των στοιχείων που προέκυψαν από το ερωτηματολόγιο, ο Σύμβουλος αποδελτίωσε και κατέγραψε τις απαντήσεις των ερωτηθέντων, προκειμένου να εξάγει συμπεράσματα και πορίσματα για την αποτελεσματικότητα και την επίτευξη των στόχων της δράσης. Αναλυτικότερα, ακολούθως παρουσιάζονται τα στάδια που περιλάμβανε η Φάση:

Πίνακας 4: Φάσεις εκτέλεσης της επεξεργασίας των δεδομένων της έρευνας πεδίου

Φάσεις	**Εργασίες που εκτελέστηκαν**
Α' Στάδιο: Έλεγχος των Δεδομένων της Έρευνας Πεδίου	Αρχικά διεξήχθη δειγματοληπτικός ποιοτικός έλεγχος για την εξασφάλιση της ορθής συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων. Η αξιολόγηση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια προγραμμάτων επεξεργασίας δεδομένων. Κάθε ερωτηματολόγιο το οποίο συμπληρώθηκε από τον χρήστη καταχωρήθηκε σε βάση δεδομένων, η οποία παρέχει τη δυνατότητα επεξεργασίας και ανάλυσης των ευρημάτων. Επιπλέον κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης δραστηριότητας λαμβάνει χώρα και ο έλεγχος των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν από τα ερωτηματολόγια. Ειδικότερα πραγματοποιήθηκαν: 1. Δειγματοληπτικός έλεγχος των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων για να διαπιστωθεί η σωστή και πλήρης συμπλήρωσή τους. Τυπικά το στάδιο αυτό περιλάμβανε συμπλήρωση τυχόν εμφανών παραλείψεων ή διόρθωση εμφανών λαθών, ενώ οι διορθωτικές ενέργειες φτάνουν μέχρι και την ακύρωση του ερωτηματολογίου στην περίπτωση υπερβολικού πλήθους παραλείψεων ή λαθών που δεν επιδέχονται διόρθωση. 2. Διασταύρωση επιμέρους στοιχείων που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες, με στοιχεία από άλλες πηγές ώστε να διαπιστωθεί ο βαθμός λαθών και παραλείψεων. 3. Στατιστικός έλεγχος της αξιοπιστίας των απαντήσεων.
Β 'Στάδιο: Επεξεργασία των Δεδομένων της Έρευνας Πεδίου.	Η συλλογή αριθμητικών ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων είναι αναπόσπαστο μέρος κάθε ερευνητικής δραστηριότητας. Η στατιστική ανάλυση και επεξεργασία τους είναι απαραίτητη διαδικασία για την εξαγωγή συμπερασμάτων και τη λήψη αποφάσεων.

	Για την επεξεργασία των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές στατιστικής ανάλυσης ανάλογα με τη φύση των επιζητούμενων πληροφοριών, το είδος των μεταβλητών καθώς και τις κλίμακες μέτρησης. Η καταγραφή των ερωτηματολογίων και η εισαγωγή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω google form, ενώ κατά την εξαγωγή συμπερασμάτων, λήφθηκαν υπόψη σημαντικές στατιστικές παράμετροι. Η βάση δεδομένων που χρησιμοποιήθηκε παρέχει την δυνατότητα αυτόματης πινακοποίησης και διαγραμματικής απεικόνισης των αποτελεσμάτων. Χρησιμοποιήθηκαν ορισμένοι βασικοί στατιστικοί δείκτες κατηγοριοποίησης των εκάστοτε δεδομένων, ενώ έγινε χρήση διαφόρων γραφημάτων έτσι ώστε να επιτευχθεί μια πλήρης απεικόνιση των επιμέρους αποτελεσμάτων. Η επιλογή των κατάλληλων αριθμητικών και γραφικών μεθόδων έγινε με βάση τον τύπο μεταβλητής που ο ανάδοχος έκρινε ότι έπρεπε να παρουσιαστεί. Σχετικά με την ανάλυση των στοιχείων, μεθοδολογικά χρησιμοποιήθηκαν γενικά παραδεκτές τεχνικές οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο της στατιστικής συμπερασματολογίας (statistical inference). Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκαν συμπληρωματικές μέθοδοι οι οποίες ελέγχουν την πληρότητα στοχαστικών υποθέσεων κάτω από την ισχύ των οποίων παρέχονται ακριβείς εκτιμήσεις και κατ' επέκταση ασφαλή συμπεράσματα.
Γ Στάδιο: *Εξαγωγή συμπερασμάτων της Έρευνας Πεδίου.*	Η παρούσα διαδικασία συνέβαλε στην σύνθεση και σύγκριση των διαθέσιμων στοιχείων. Η συλλογή και ανάλυση των πληροφοριών οδηγεί σε σαφή αποτελέσματα και συμπεράσματα. Τα στοιχεία που προέκυψαν από την ηλεκτρονική έρευνα και την επεξεργασία των ερωτηματολογίων στα οποία κλήθηκαν να απαντήσουν οι ωφελούμενοι επιτρέπουν την σκιαγράφηση του προφίλ τους και την σύγκριση των χαρακτηριστικών τους με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά του συνόλου των ωφελούμενων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος και η αξιοπιστία των συμπερασμάτων της Έρευνας για το σύνολο του ωφελούμενου πληθυσμού.

Δ΄ Στάδιο: *Συγκριτική ανάλυση και αξιολόγηση*	Στο εν λόγω στάδιο ο ανάδοχος εφάρμοσε τη διαδικασία της συγκριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της παρούσας πρωτογενούς έρευνας, με σκοπό την βαθύτερη κατανόηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της.

2.1.3 Φάση 3: Σύνταξη Τελικής Έκθεσης της Έρευνας

Σύνταξη Τελικής Έκθεσης	
Η συγκεκριμένη φάση περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες συμπληρωματικά με τις προηγούμενες προκειμένου να εκπονήσει την παρούσα έκθεση αξιολόγησης. Στο πακέτο αυτό, πραγματοποιήθηκε αποτίμηση της συμβολής της Πράξης μέτρησης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της πράξης και τέλος, καταγραφή προβλημάτων και δυσκολιών αλλά και διαμόρφωση προτάσεων.	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	**ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ**
Δ3.1: Αποτίμηση της συμβολής της δράσης και σχολιασμός των ευρημάτων της έρευνας σε όλες τις ομάδες -στόχους Δ3.2: Καταγραφή προβλημάτων, δυσκολιών και εξαγωγή συμπερασμάτων Δ3.3: Καταγραφή Προτάσεων δράσεων και πολιτικών για την βελτίωση της δράσης	*Εργαλεία:* - *Συλλεχθέντα Ερωτηματολόγια μέσω της Έρευνας* - *Ποσοτικά και Ποιοτικά Ευρήματα* - *Προτάσεις ερωτώμενων*

Ο Σύμβουλος έχοντας καταγράψει τις απόψεις των ερωτώμενων, και έχοντας προχωρήσει στην αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της δράσης οδηγείται στην εξαγωγή βασικών συμπερασμάτων και πορισμάτων βασιζόμενος στα αποτελέσματα της έρευνας.

3 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της Έρευνας Πεδίου σε συμμετέχοντες της πράξης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας στους συμμετέχοντες της δράσης «**Πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας για 1.900 ωφελούμενους, ηλικίας 30 έως 55 ετών, με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία**» η οποία υλοποιήθηκε μέσω του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020»**

3.1 Βασικά ευρήματα της Έρευνας Πεδίου

Τα ερωτηματολόγια, τα οποία απεστάλησαν στους ωφελούμενους της δράσης, ανέρχονται σε **1008** και μέχρι την καταληκτική ημερομηνία συμπλήρωσής τους, είχαν συμπληρωθεί **313** ερωτηματολόγια από τους ωφελούμενους.

Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί σε **ποσοστό απόκρισης (response rate) 31%** και κρίνεται ως ένα αρκετά ικανοποιητικό ποσοστό προκειμένου ο αξιολογητής να προχωρήσει στην ανάλυση και επεξεργασία των απαντήσεων. Οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες συγκεντρώθηκαν, καταχωρήθηκαν σε βάση δεδομένων, επεξεργάστηκαν, και παρατίθενται παρακάτω, συνοδευόμενες από τα σχετικά ευρήματα-συμπεράσματα.

Γενικά χαρακτηριστικά των ωφελούμενων της έρευνας πεδίου

Τα στοιχεία που προέκυψαν από την ηλεκτρονική έρευνα και την επεξεργασία των ερωτηματολογίων στα οποία κλήθηκαν να απαντήσουν οι ωφελούμενοι/ες του προγράμματος "**Νέα Επιχειρηματικότητα για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην Ψηφιακή Οικονομία (Phasing)**" επιτρέπουν την σκιαγράφηση του προφίλ τους, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος και η αξιοπιστία των συμπερασμάτων της Έρευνας για το σύνολο του ωφελούμενου πληθυσμού.

Πρόκειται για άτομα με ποικίλο επαγγελματικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο, που μέσω της χρηματοδότησης του προγράμματος δραστηριοποιήθηκαν σε διαφορετικούς τομείς της οικονομίας, με κοινή συνισταμένη την επιχειρηματική τους δράση σε περιβάλλοντα που ενισχύουν ή προϋποθέτουν ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακή ετοιμότητα.

Φύλο και ηλικιακή κατανομή

Στην Ελλάδα η κατάσταση των γυναικών στην αγορά εργασίας μπορεί να κριθεί ως δυσμενέστερη από την αντίστοιχη των ανδρών, όπως προκύπτει από τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής των γυναικών έναντι των ανδρών στο εργατικό δυναμικό, τα ποσοστά απασχόλησης, ανεργίας, μακροχρόνιας ανεργίας και τις μισθολογικές διαφορές.

Ιδιαίτερα στην περιφέρεια, συχνά διαπιστώνεται ένα είδος αποκλεισμού των γυναικών από πολύπλοκες οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ίδρυση και διατήρηση μιας επιχείρησης γεγονός που οφείλεται, πέρα από το κοινωνικό στερεότυπο, κυρίως στην έλλειψη εξειδίκευσης, εμπειρίας και οικονομικής αυτοτέλειας.

Το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον συνήθως δεν ενθαρρύνει την γυναίκα που επιθυμεί να δοκιμάσει τις δυνάμεις της και να διακινδυνεύσει χρήματα, χρόνο και ενέργεια σε αυτά, ενώ αντίθετα το περιβάλλον είναι συνήθως πολύ περισσότερο υποστηρικτικό στις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες των ανδρών. Επίσης, οι άνεργες γυναίκες αντιμετωπίζουν μια σειρά από προβλήματα στην άσκηση επιχειρηματικής δράσης, όπως η δυσκολία πρόσβασης στην πληροφόρηση που χρειάζεται κάθε άνεργη γυναίκα-υποψήφια επιχειρηματίας προκειμένου να επιλέξει το συνδυασμό των όποιων παροχών, ώστε να μπορέσει με ασφαλή τρόπο να καταστρώσει το καλύτερο για αυτήν επιχειρηματικό σχέδιο.

Με βάση τις ανωτέρω επισημάνσεις αποδεικνύεται ότι η υλοποίηση του προγράμματος αποτελεί μια πολύ σημαντική ενναλακτική επιλογή για την καταπολέμηση της γυναικείας ανεργίας.

Από το πλήθος των απαντήσεων που δόθηκαν σχετικά με τα δημογραφικά στοιχεία των ωφελούμενων, **συμπεραίνεται ότι η συμμετοχή των γυναικών ήταν άκρως ικανοποιητική**. Διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχουν διαφορές στη συμμετοχή και την πρόσβαση, ανάλογα με το φύλο καθώς με **βάση τα αποτελέσματα της έρευνας το γυναικείο φύλο αποτελεί το 68,9% των ωφελούμενων ενώ οι άνδρες το 31,1%(βλ. Διάγραμμα 1).**

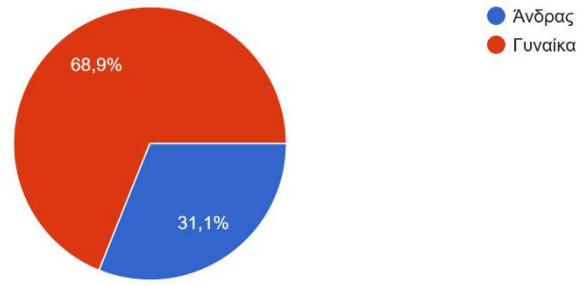

Διάγραμμα 1. Κατανομή Συμμετεχόντων στην έρευνα ανά Φύλο

Τα προγράμματα για την τόνωση της επιχειρηματικότητας θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά, τόσο γιατί συμβάλουν στην τόνωση της επιχειρηματικότητας, όσο και γιατί σε ένα βαθμό αίρουν την υποεκπροσώπηση των γυναικών στον τομέα της αυτοαπασχόλησης, ενώ πολύ σημαντική θεωρείται και η συμβολή των προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας στην απασχόληση των νέων.

Εκπαιδευτικό επίπεδο

Η ερώτηση εξετάζει το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των ωφελούμενων, καθώς η εκπαίδευση παίζει σημαντικό ρόλο στην επιχειρηματική ικανότητα, στην πρόσβαση σε πληροφορίες και στην αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων. Μέσω της καταγραφής του επιπέδου σπουδών (π.χ. δευτεροβάθμια, πανεπιστημιακή, μεταπτυχιακή εκπαίδευση), η έρευνα εξετάζει την εκπαιδευτική προέλευση των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα και επιχειρεί την σχετική χαρτογράφηση των ωφελουμένων.

Στο επόμενο διάγραμμα **(βλ. Διάγραμμα 2)** αποτυπώνεται το εκπαιδευτικό επίπεδο των ερωτηθέντων.

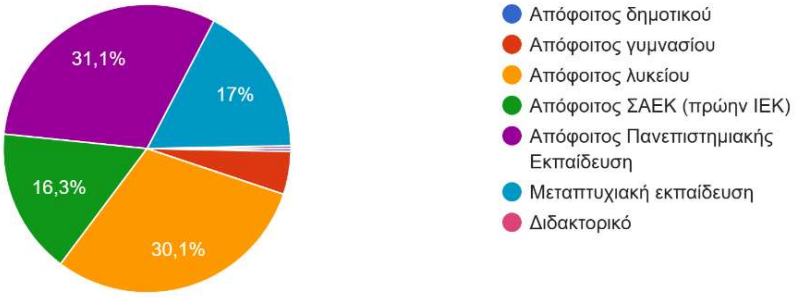

Διάγραμμα 2. Εκπαιδευτικό Επίπεδο Ερωτηθέντων της Έρευνας

Παρατηρείται στα πλαίσια της έρευνας ότι **προκύπτει μια ισορροπία ως προς την εκπαιδευτική προέλευση των συμμετεχόντων της έρευνας.**

Μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν **οι απόφοιτοι/ες Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με 31,1%** και ακολουθούν **οι απόφοιτοι Λυκείου στο 30,1% αντίστοιχα**. Αξιοσημείωτη είναι η συμμετοχή και των **αποφοίτων μεταπτυχιακού με 17%** καθώς και **αποφοίτων ΣΑΕΚ με 16,3%.** Σε γενικές γραμμές διαπιστώνεται ικανοποιητικό εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων, με τους αποφοίτους δημοτικού και γυμνασίου να καταλαμβάνουν ελάχιστη έως αμελητέα θέση στην κλίμακα ποσοστών του διαγράμματος.

Διάρκεια λειτουργίας των νέων επιχειρήσεων

Με βάση τις απαντήσεις της έρευνας ο μέσος όρος χρόνου λειτουργίας των επιχειρήσεων που δημιουργήθηκαν από το πρόγραμμα ξεπερνά τα 2 έτη και αφορά σε 26 μήνες λειτουργίας **(βλ. Διάγραμμα 3).** Σε επόμενη ενότητα αξιολογείται η βιωσιμότητα τους.

Διάγραμμα 3. Διάρκεια λειτουργίας των νέων επιχειρήσεων σε μήνες

Αποτύπωση εργασιακής εμπειρίας των συμμετεχόντων πριν την έγκριση τους στο πρόγραμμα

Οι υποψήφιοι επιχειρηματίες συνιστούν μία ανομοιογενή ομάδα, δεδομένου ότι προέρχονται από διάφορους επαγγελματικούς χώρους. Υπάρχουν όμως ορισμένες κοινές επαγγελματικές συνιστώσες επιχειρηματικής συμπεριφοράς, ηθικής και νοοτροπίας μεταξύ των οποίων ξεχωρίζει η ετοιμότητα για ανάληψη κινδύνων καθώς και η επιθυμία για ανεξαρτησία.

Η γενική επαγγελματική εμπειρία αποτελεί έναν σημαντικό δείκτη που μπορεί να επηρεάσει την επιτυχία μιας επιχειρηματικής προσπάθειας, καθώς σχετίζεται με την εξοικείωση σε επιχειρηματικά περιβάλλοντα, την κατανόηση αγοράς και την ανάπτυξη κρίσιμων δεξιοτήτων (οργάνωση, διαχείριση, επικοινωνία), κατάρτιση του επιχειρηματικού σχεδίου και κατανόηση των απαιτήσεων του προγράμματος.

Στο πλαίσιο της έρευνας πραγματοποιήθηκε **διερεύνηση του επαγγελματικού προφίλ των ωφελούμενων πριν την ένταξή τους στο πρόγραμμα της νέας επιχειρηματικότητας**. Η έρευνα εξέτασε κατά πόσο το επιχειρηματικό ξεκίνημα πραγματοποιήθηκε από άτομα με εμπειρία ή όχι και πώς αυτό επηρέασε τη λειτουργία της επιχείρησης, ενώ επίσης εστίασε ακόμη και στον ρόλο της προηγούμενης εμπειρίας ως παράγοντα ένταξης στο πρόγραμμα.

Παρατηρείται ότι **η πλειοψηφία των ωφελούμενων (70,2%) διέθετε τουλάχιστον πάνω από τρία έτη εμπειρίας**, το **12,5 %** διέθετε εμπειρία **από 1 έως 3 έτη**, ενώ πολύ **μικρό είναι το ποσοστό (17,3%)** που διέθετε τουλάχιστον έως 1 έτος εργασιακής εμπειρίας. Αυτό το συγκεκριμένο αποτέλεσμα της έρευνας μάς οδηγεί

στο συμπέρασμα ότι η πλειοψηφία αποτελείται από άτομα με σημαντική εργασιακή εμπειρία **(βλ. Διάγραμμα 4).**

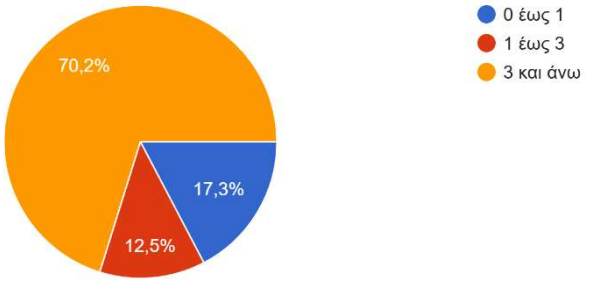

Διάγραμμα 3. Αποτύπωση επαγγελματικής εμπειρίας συμμετεχόντων πριν την ένταξη στο πρόγραμμα

Στην έρευνα τέθηκε επίσης το ερώτημα εάν η επαγγελματική εμπειρία που διέθεταν οι συμμετέχοντας ήταν ένας παράγοντας που τους βοήθησε να ενταχθούν στο πρόγραμμα. Με βάση τις απαντήσεις που ελήφθησαν, προκύπτει ότι **η επαγγελματική εμπειρία που διέθετε η πλειονότητα των συμμετεχόντων (78,8%) συντέλεσε σε πολύ μεγάλο βαθμό στο να ενταχθούν στο πρόγραμμα** ν **(βλ. Διάγραμμα 5).**

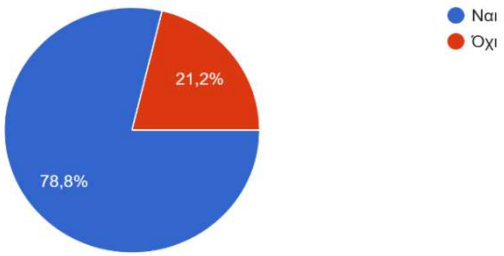

Διάγραμμα 5. Συνεισφορά Εργασιακής Εμπειρίας για την ένταξη στο πρόγραμμα

Ένα βασικό θέμα που εξετάστηκε στην έρευνα αφορούσε **την συνάφεια του προφίλ της επαγγελματικής εμπειρίας που διέθεταν οι ωφελούμενοι/ες με το είδος της επιχείρησης που δημιούργησαν**, ήτοι ο βαθμός συνάφειας μεταξύ της προϋπάρχουσας επαγγελματικής εμπειρίας και του αντικειμένου της νέας επιχείρησης του/της ωφελούμενου/ης του προγράμματος.

Αυτή η πληροφορία είναι κρίσιμη, καθώς οι επιχειρήσεις που προκύπτουν από ήδη γνωστούς στους ιδρυτές τους τομείς, συχνά έχουν περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας λόγω της γνώσης του πεδίου, της αγοράς-στόχου και των πρακτικών δεξιοτήτων που ήδη έχουν αποκτηθεί. Επίσης, αναδεικνύεται αν η

επιχειρηματικότητα προέκυψε ως φυσική συνέχεια της εκάστοτε καριέρας ή ως νέα επαγγελματική κατεύθυνση του των συμμετεχόντων.

Με βάση τις απαντήσεις προκύπτει **ότι η πλειοψηφία των ωφελούμενων που συμμετείχαν στην έρευνα το 76,7% δημιούργησαν μια συναφή επιχείρηση με το αντικείμενο εργασίας που είχαν απασχοληθεί στο παρελθόν** ενώ μόνο το **23,3%** προχώρησε στην **δημιουργία μιας επιχείρησης με αντικείμενο που δεν είχε συνάφεια με την πρότερη επαγγελματική του εμπειρία(βλ. Διάγραμμα 6).**

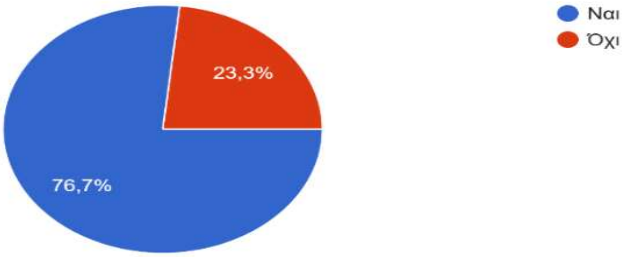

Διάγραμμα 6. Συνάφεια πρότερης εργασιακής εμπειρίας με το αντικείμενο της επιχείρησης

Κατανομή των νέων επιχειρήσεων της έρευνας πεδίου ανά τομέα δραστηριότητας

Όπως καταδεικνύεται από τα αποτελέσματα της έρευνας είναι σαφές ότι **η πλειοψηφία των συμμετεχόντων και οι τομείς στους οποίους επέλεξαν να στραφούν αφορούν στην πλειοψηφία τους τον τριτογενή τομέα της οικονομίας σε ποσοστό 83%** και ένα **πολύ μικρότερο ποσοστό αφορούσε την μεταποίηση (δευτερογενής τομέας) στο 17%(βλ. Διάγραμμα 7).**

Διάγραμμα 7. Τομέας δραστηριοποίησης της επιχείρησης

Στην έρευνα ζητήθηκε επίσης σύντομη περιγραφή του αντικειμένου της δραστηριότητας της επιχείρησης, η οποία έχει ως στόχο την ποιοτική αποτύπωση του επιχειρηματικού εγχειρήματος, μέσω της περιγραφής του συγκεκριμένου αντικειμένου δραστηριότητας. Παρατηρείται ότι υπάρχει μια μεγάλη πλειάδα αντικειμένων επιχειρηματικής δραστηριότητας και έντονη συσχέτιση του προγράμματος με πολλούς τομείς της οικονομίας όπως είναι το εμπόριο, οι υπηρεσίες, ο τουρισμός κ.α.

Συσχέτιση νέων επιχειρήσεων με την Ψηφιακή οικονομία

Η εστίαση του προγράμματος και στον τομέα της **ψηφιακής οικονομίας** μελετάται στο πλαίσιο της αξιολόγηση του προγράμματος, καθώς δίνει συνδέεται με τον βασικό του στόχο: την ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο της έρευνας αξιολογείται το αν οι επιχορηγούμενες επιχειρήσεις εντάσσονται στον τομέα της ψηφιακής οικονομίας και επίσης εάν υιοθετούν την χρήση εργαλείων πληροφορικής, ψηφιακών υπηρεσιών, e-commerce, δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου κ.ά.

Επίσης εξετάστηκε σε πιο πρακτικό επίπεδο, ο βαθμός ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης, ανεξάρτητα από το αν αυτή βασίζεται εξολοκλήρου στον ψηφιακό τομέα. Στόχος ήταν να διαπιστωθεί το αν και πώς οι ωφελούμενοι υιοθέτησαν τεχνολογικά εργαλεία όπως ιστοσελίδες, e-Shops, λογισμικά τιμολόγησης, CRM, ERP, πλατφόρμες επικοινωνίας, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.ά., με απώτερη στόχευση στην ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού των μικρών επιχειρήσεων.

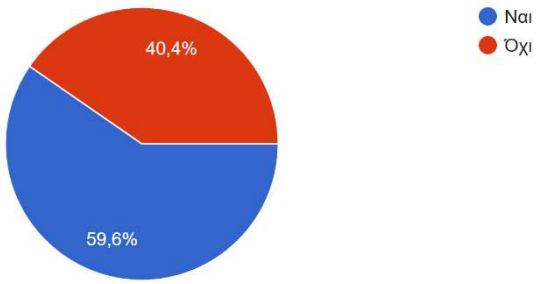

Διάγραμμα 8. Ένταξη επιχειρήσεων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

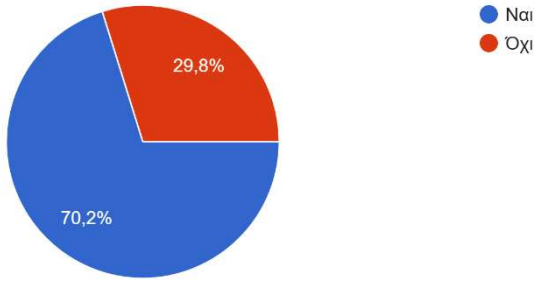

Διάγραμμα 9. Ποσοστό αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών από την επιχείρηση

Με βάση τα παραπάνω διαγράμματα αποτυπώνεται ότι **η πλειοψηφία (59,6%) των επιχειρήσεων, εντάσσεται στον τομέα της ψηφιακής οικονομίας εν αντιθέσει με το 40,4%** που δεν σχετίζεται με τον τομέα**(βλ. Διάγραμμα 8)**. Οι ωφελούμενοι/ες ερωτήθηκαν στο κατά πόσον οι επιχειρήσεις που δημιούργησαν αξιοποιούν ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες όπως: website, e-Shops, Social media, OnLine διαφήμιση, εργαλεία διαχείρισης πελατών ή αποθεμάτων, συστήματα ηλεκτρονικών πληρωμών κ.ά., ενώ επιδιώχθηκε μέσω της έρευνας να αξιολογηθεί και το επίπεδο ψηφιακής ωριμότητας των επιχειρήσεων.

Με βάση τα αποτελέσματα **το 70,2% των ερωτηθέντων απάντησε καταφατικά στο εάν υιοθετεί την χρήση συγκεκριμένων ψηφιακών εργαλείων αντί 29,8% που δεν τα αξιοποιεί βλ. Διάγραμμα 9)** και με βάση τις απαντήσεις της έρευνας το digital marketing και το e-shop διακρίνονται ως τα δύο επικρατέστερα σε ποσοστά εργαλεία που υιοθετούνται από τις επιχειρήσεις με ποσοστά 34,6% και 20,5% αντίστοιχα.

Επιπτώσεις του προγράμματος στην δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης

Η επιλογή να ενισχυθεί η αυτοαπασχόληση και ιδιαίτερα αυτή των ανέργων, ως λύση για το πρόβλημα της ανεργίας, εκτός από τα άμεσα αποτελέσματα τα οποία παράγει, έχει και έμμεσες θετικές επιπτώσεις, όπως η δημιουργία επιπρόσθετων θέσεων εργασίας στις νέες επιχειρήσεις, η δημιουργία μικρών επιχειρήσεων σε περιοχές υψηλής ανεργίας και χαμηλού επιπέδου ανάπτυξης κλπ.

Στην έρευνα αξιολογήθηκε η **συμβολή του προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πέρα από την αυτοαπασχόληση του/της ίδιου/ας του επιχειρηματία**.

Εξετάστηκε κατά πόσο η επιχείρηση προέβη σε προσλήψεις, κάτι που αποτελεί θετικό δείκτη για την ανάπτυξή της αλλά και για την ευρύτερη κοινωνικοοικονομική επίδραση του προγράμματος.

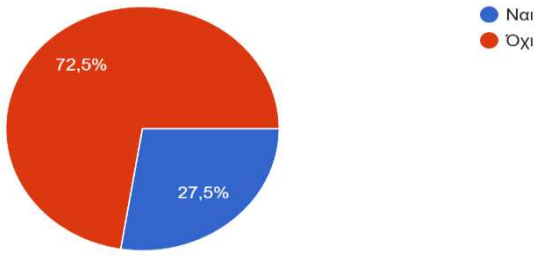

Διάγραμμα 10. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας από την έναρξη του προγράμματος

Τα αποτελέσματα σύμφωνα με το ανωτέρω διάγραμμα (βλ. Διάγραμμα 10) **αναδεικνύουν μια χαμηλή επίπτωση του προγράμματος ως προς την πρόσθετη απασχόληση** εκτός του αυτοαπασχολούμενου/ης καθώς παρατηρείται ότι **το 72,5% απαντά αρνητικά** αναφορικά με τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε αντίθεση με **το 27,5% που αποκρίνεται θετικά.**

Σημερινή λειτουργία των νέων επιχειρήσεων

Η έρευνα περιλάμβανε μια σειρά από ερωτήματα που στόχο είχαν να αποτυπώσουν την σημερινή κατάσταση των επιχειρήσεων που επιχορηγήθηκαν μέσω του προγράμματος **«Πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (Phasing)»**. Βασικό ζητούμενο της έρευνας είναι αν οι επιχειρήσεις των εγκριθέντων συμμετεχόντων του προγράμματος μετά την λήξη της επιχορήγησης την οποία έλαβαν, συνεχίζουν την λειτουργία τους μέχρι σήμερα.

Η συνεχής λειτουργίας μιας επιχορηγούμενης νέας επιχείρησης υποδηλώνει την ύπαρξη σωστού σχεδιασμού, επαρκούς ικανότητας του νέου επιχειρηματία να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις της αγοράς.

Για την αποτίμηση της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος εξετάζεται εάν οι επιχειρήσεις παραμένουν ενεργές μετά το τέλος της περιόδου χρηματοδότησης.

Η έρευνα επίσης εστιάζει στη **διερεύνηση των αιτίων που οδήγησαν στη διακοπή λειτουργίας των επιχειρήσεων που δεν κατόρθωσαν να συνεχίσουν την λειτουργία τους.** Μέσα από τις απαντήσεις μπορούν να αναδειχθούν εξωτερικά προβλήματα (π.χ. οικονομική κρίση, έλλειψη ζήτησης), εσωτερικές αδυναμίες (κακός σχεδιασμός, χαμηλή διοικητική ικανότητα) και γόνιμα συμπεράσματα για την επιτυχία ή μη του προγράμματος αλλά και τις ικανότητες των επιχειρηματιών.

Τέλος η έρευνα εξέτασε **την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων που παραμένουν ενεργές κατά την περίοδο της έρευνας.** Εξετάζεται το πώς αξιολογεί ο ίδιος ο επιχειρηματίας την πορεία της επιχείρησής του, ενδεχόμενα με βάση δείκτες όπως ο κύκλος εργασιών, η κερδοφορία και η ρευστότητα. Αυτή η αυτοαξιολόγηση παρέχει ποιοτικά στοιχεία για την αποτελεσματικότητα της επιχειρηματικής προσπάθειας και τη βιωσιμότητα του εγχειρήματος μακροπρόθεσμα.

Με βάση τα ευρήματα της έρευνας προκύπτει ότι **η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων συνεχίζει και μέχρι σήμερα την λειτουργία της (94,2%), όπως αποτυπώνεται και στο παρακάτω διάγραμμα(βλ. Διάγραμμα 11).**

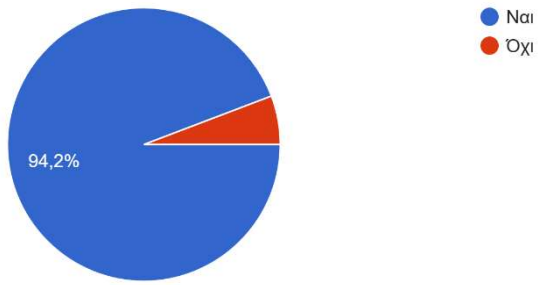

Διάγραμμα 11. Ποσοστό διατήρησης λειτουργίας επιχειρήσεων του προγράμματος μέχρι σήμερα

Χαμηλό ποσοστό των ερωτώμενων (5,8%) κατά την διάρκεια της έρευνας δήλωσαν ότι **η επιχείρηση τους δεν είναι ενεργή** ενώ κλήθηκαν να δηλώσουν τους λόγους παύσης της λειτουργίας.

Στο πλαίσιο αυτό δεν προκύπτει **ευκρινώς μια αιτία που είναι κοινή στην πλειονότητα των ερωτηθέντων που δήλωσαν ότι η επιχείρηση τους δεν λειτουργεί μέχρι και σήμερα**.

Διατυπώνονται εκ μέρους τους μια σειρά από απαντήσεις για αιτίες παύσης όπως το οικονομικό κλίμα **, η χαμηλή ζήτηση των υπηρεσιών της επιχείρησης (29,4%), ενώ για την πλειοψηφία τους (60%) δεν προκύπτει ευκρινής λόγος διακοπής της λειτουργίας της επιχείρησης,** αλλά ξεχωριστή κατά περίπτωση αιτιολογία δίχως να υπάρχει κάποια πλειοψηφική σύγκλιση στις απαντήσεις τους όπως φαίνεται παρακάτω **(βλ. Διάγραμμα 12).**

Οι διαπιστώσεις αυτές μπορούν να αποδοθούν σε δυο κυρίως παράγοντες:

- Στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις βρίσκονται σε φάση έναρξης της δραστηριότητας τους (start up), κατά την οποία η διακοπή της επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι πιο σύνηθες φαινόμενο σε σύγκριση με επιχειρήσεις που βρίσκονται σε πιο προχωρημένη φάση επιχειρηματικού κύκλου.
- Στο γεγονός ότι συνήθως πρόκειται για την πρώτη επιχειρηματική προσπάθεια για τους εν δυνάμει νέους επιχειρηματίες και η οποία περικλείει τον κίνδυνο αποτυχίας από παράγοντες όπως η απειρία, η άγνοια των απαιτήσεων και των κινδύνων της αγοράς, η αδυναμία ανταπόκρισης στις διαχειριστικές απαιτήσεις μιας επιχείρησης, ή ακόμη και η ατυχής επιλογή επιχειρηματικού αντικειμένου.

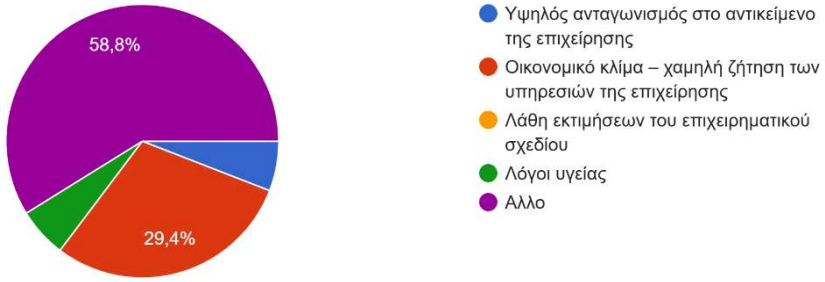

Διάγραμμα 12. Λόγοι μη διατήρησης της λειτουργίας της επιχείρησης

Αξιολόγηση της οικονομικής προοπτικής των επιχορηγούμενων επιχειρήσεων

Η υποστήριξη των ανέργων που επιθυμούν να ξεκινήσουν την δική τους ατομική επιχείρηση, κατά το πρώτο στάδιο της λειτουργίας της είναι ιδιαίτερα σημαντική και διότι από άποψη βιωσιμότητας, το στάδιο αυτό θεωρείται εξαιρετικά κρίσιμο λόγω του επιχειρηματικού ρίσκου που αναλαμβάνουν να σηκώσουν στα πλαίσια ενός περιβάλλοντος άνισων συνθηκών και έντονης ανταγωνιστικότητας.

Η έναρξη μιας επιχειρηματικής προσπάθειας αποτελεί ένα εγχείρημα ρίσκου και επένδυσης, της οποίας η πρόοδος αποτιμάται σε μεγάλο βαθμό με βάση οικονομικά κριτήρια.

Στην έρευνα οι ωφελούμενοι/ες που **δήλωσαν ότι διατηρούν την επιχείρηση τους εκλήθησαν να αξιολογήσουν την οικονομική προοπτική της επιχείρησης** τους και τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

- **7 στους 10 ερωτώμενους (70,5%) απαντούν ότι οι επιχειρήσεις που δημιούργησαν μέσω του προγράμματος έχουν θετική οικονομική προοπτική** γεγονός που καταδεικνύει την θετική προσέγγιση των ωφελούμενων για την μελλοντική τους πορεία και δικαιολογεί την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.
- **2 στους 10 ερωτώμενους (19,8%) ωστόσο θεωρεί στάσιμη την οικονομική προοπτική ενώ 9,7% δηλώνει ότι αντιμετωπίζει προβλήματα(βλ. Διάγραμμα 13).**

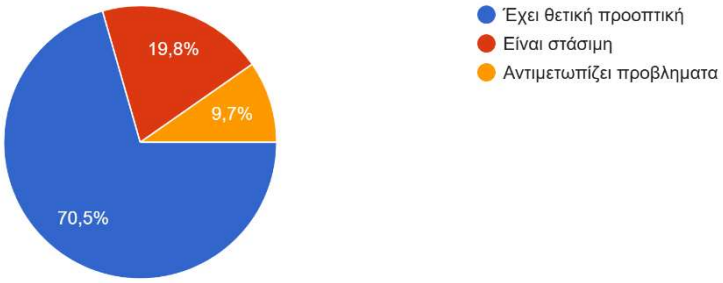

Διάγραμμα 13. Ποσοστό αξιολόγησης οικονομικής προοπτικής της επιχείρησης

Πηγές ενημέρωσης των δικαιούχων

Η καταγραφή και αξιολόγηση των πιο αποτελεσματικών εργαλείων ενημέρωσης συμβάλλει στην βελτίωση της μελλοντικής επικοινωνιακής στρατηγικής, ώστε να προσεγγίζονται αποτελεσματικότερα οι εν δυνάμει δικαιούχοι των προγραμμάτων της ΔΥΠΑ.

Στην έρευνα πραγματοποιήθηκε διερεύνηση των καναλιών διάχυσης πληροφορίας μέσω των οποίων οι ενδιαφερόμενοι ενημερώθηκαν σχετικά με το πρόγραμμα επιχορήγησης νέων επιχειρήσεων.

Στόχος ήταν να εντοπιστεί πόσο αποτελεσματικές ήταν οι διαδικασίες προβολής, επικοινωνίας και δημοσιότητας του προγράμματος - π.χ. μέσω ιστοσελίδων, κοινωνικών δικτύων, συμβούλων, φίλων, τοπικών Μ.Μ.Ε. κ.ά..

Επίσης η έρευνα εστίασε στην ακρίβεια των πληροφοριών που δόθηκαν από την ΔΥΠΑ στους υποψηφίους σχετικά με το πρόγραμμα. Εξετάστηκε το πόσο κατανοητές, προσβάσιμες και πλήρεις ήταν οι πληροφορίες κατά την προκήρυξη, και αν κάλυπταν τις ανάγκες των ενδιαφερόμενων.

Η έρευνα καταδεικνύει ως επικρατέστερα μέσα παροχής πληροφόρησης σχετικά με το πρόγραμμα τα ΜΜΕ σε ποσοστό 37,5% και την πληροφόρηση από τρίτο πρόσωπο(Συγγενείς, φίλους κλπ.) σε ποσοστό 36,5% ενώ σε δεύτερο στάδιο αποτυπώνεται ένα ποσοστό προτίμησης 18,9% στα Κέντρα Προώθησης της ΔΥΠΑ.

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων της έρευνας κρίνει ως επαρκείς τις διαδικασίες ενημέρωσης του προγράμματος (70,3%) ενώ αντίστοιχα ένα **29,7% την κρίνει ανεπαρκή,** όπως διακρίνεται παρακάτω**(βλ. Διάγραμμα 14)**.

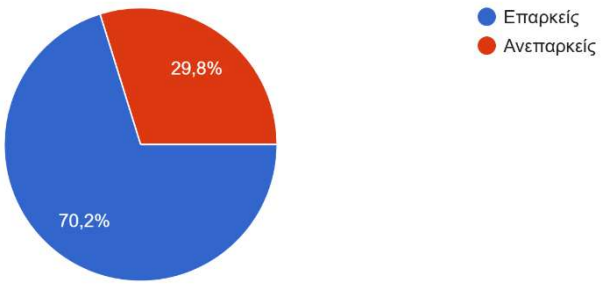

Διάγραμμα 14. Αξιολόγηση ενημερωτικών διαδικασιών του προγράμματος

Αξιολόγηση διαδικασιών υλοποίησης του προγράμματος

Οι ωφελούμενοι **εκλήθησαν να αξιολογήσουν το πρόγραμμα ως προς την ευκολία συμμετοχής και υποβολής αίτησης** στο πλαίσιο εξαγωγής συμπερασμάτων για την ορθότητα του προγραμματικού σχεδιασμού την διοικητική απλότητα και φιλικότητα των γραφειοκρατικών διαδικασιών προς τον πολίτη.

Εξετάστηκε ο βαθμός ευκολίας ή δυσκολίας που αντιμετώπισαν οι υποψήφιοι κατά την προετοιμασία και υποβολή της αίτησής τους (π.χ. φόρμες, απαιτούμενα δικαιολογητικά, τεχνικές δυσκολίες).. Διερευνήθηκαν πρακτικά εμπόδια που ενδεχομένως συνάντησαν οι ενδιαφερόμενοι κατά την υποβολή της αίτησης. Η καταγραφή πιθανών προβλημάτων (τεχνικών, γραφειοκρατικών, σχετικών με την πλατφόρμα) αποσκοπούσε στον εντοπισμό των δυσκολιών που μπορεί να αποτρέπουν ή να καθυστερούν τη συμμετοχή και εν τέλει να μειώνουν την ελκυστικότητα του προγράμματος.

Με βάση την έρευνα **το 82,1% δήλωσε ότι δεν αντιμετώπισε κάποιο πρόβλημα κατά τη διαδικασία συμπλήρωσης της αίτησής χρηματοδότησής του** έναντι μόνο 17,9% των συμμετεχόντων που δηλώνουν ότι αντιμετώπισαν πρόβλημα**(Βλ. Διάγραμμα 15)**.

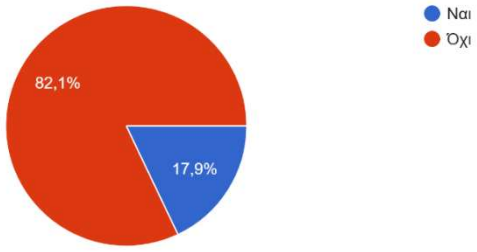

Διάγραμμα 15. Αντιμετώπιση Προβλημάτων κατά την αίτηση χρηματοδότησης

Ακόμη, αξιολογήθηκε το Πληροφοριακό Σύστημα των **Προγραμμάτων Κρατικών Ενισχύσεων** (ΠΣΚΕ) μέσω του οποίου πραγματοποιείτο η υποβολή της αίτησης και διερευνήθηκε η εμπειρία των χρηστών από την ηλεκτρονική πλατφόρμα, σε δύο στάδια:

- την αρχική υποβολή της αίτησης και
- την υποβολή των αιτήσεων πληρωμής.

Η αξιολόγηση αφορούσε τη φιλικότητα, τη λειτουργικότητα, τις δυσκολίες και την υποστήριξη που παρείχε η πλατφόρμα, στοιχεία που είναι σημαντικά για την περαιτέρω βελτίωση της ψηφιακής διαδικασίας του προγράμματος.

Επίσης ζητήθηκε να προσδιορίσουν το είδος ή τη φύση του προβλήματος που αντιμετώπισαν με το ΠΣΚΕ. (π.χ. σύνθετα έντυπα, τεχνικά σφάλματα στην πλατφόρμα, έλλειψη καθοδήγησης).

Με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχόντων προκύπτει **ότι σχεδόν 6 στους 10 συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα δεν χρησιμοποίησε το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων** κι αυτό συνέβη διότι ανέθεσε την εν λόγω αρμοδιότητα σε ιδιωτικό σύμβουλο (47,8%), ενώ το 18,5% δεν χρησιμοποίησε καθόλου το εν λόγω εργαλείο, γεγονός που επίσης υποκρύπτει εξωτερική βοήθεια για τον /την ωφελούμενο/η**(βλ. Διάγραμμα 16)**.

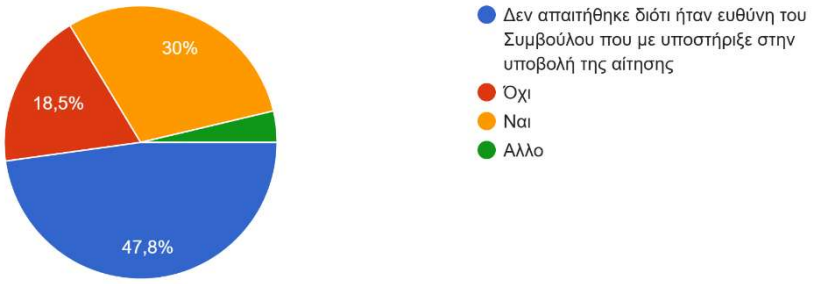

Διάγραμμα 16. Χρήση Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Επενδύσεων

Μόνο **3 στους 10 συμμετέχοντες ήρθαν σε επαφή με το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων** και εξ αυτών η πλειοψηφία των συμμετεχόντων 62,8% χαρακτήρισε το συγκεκριμένο πληροφοριακό εργαλείο εύκολο ως προς την χρήση ενώ το 39,7% των ανωτέρω το χαρακτήρισε δύσκολο και πολύπλοκο στη χρήση, όπως αποτυπώνεται και παρακάτω**(βλ. Διάγραμμα 17).**

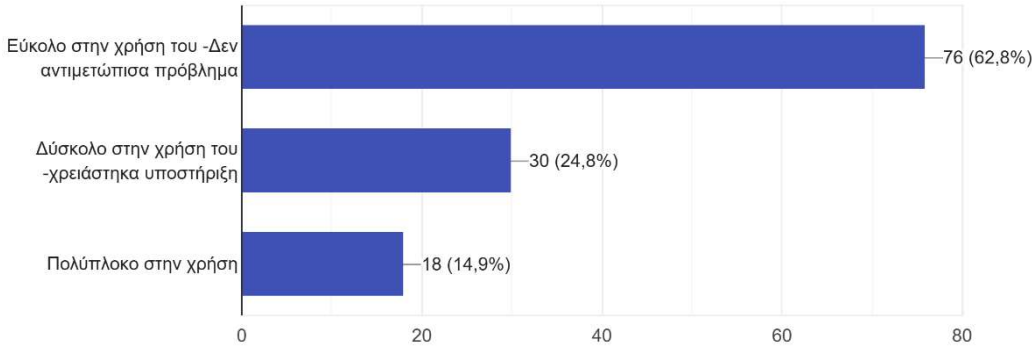

Διάγραμμα 17. Χαρακτηρισμός Εμπειρίας από το ΠΣΚΕ

Προβλήματα στην Συνεργασία με την ΔΥΠΑ και κατά την σύσταση της επιχείρησης

Η έρευνα στοχεύει στην ανάλυση και στην αξιολόγηση προβλημάτων που προέκυψαν κατά το διάστημα συνεργασίας με τη ΔΥΠΑ και κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύστασης της επιχείρησης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας το **μεγαλύτερο ποσοστό (61,2%) των συμμετεχόντων** δεν αντιμετώπισε κανένα

πρόβλημα κατά τη συνεργασία τους με τη ΔΥΠΑ ενώ τα πιο συχνά προβλήματα εντοπίζονται σε ζητήματα όπως **η δυσκολία επικοινωνίας (21,2%)** και **η καθυστέρηση πληρωμών (27,6%)(βλ. Διάγραμμα 18).**

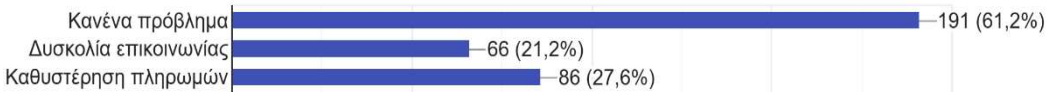

Διάγραμμα 18. Προβλήματα στη συνεργασία με τη ΔΥΠΑ

Επιπροσθέτως η αξιολόγηση της σειράς προβλημάτων, οι οποίες σχετίζονται με την σύσταση και λειτουργία της νέας επιχείρησης σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας εστιάζει κυρίως σε ζητήματα όπως καθυστερήσεις λόγω γραφειοκρατίας (42,2%), δυσμενές φορολογικό κλίμα (38,7%) ενώ η απάντηση «άλλο» λαμβάνει ένα ποσοστό του 32%, όπως αποτυπώνεται και παρακάτω**(βλ. Διάγραμμα 19).**

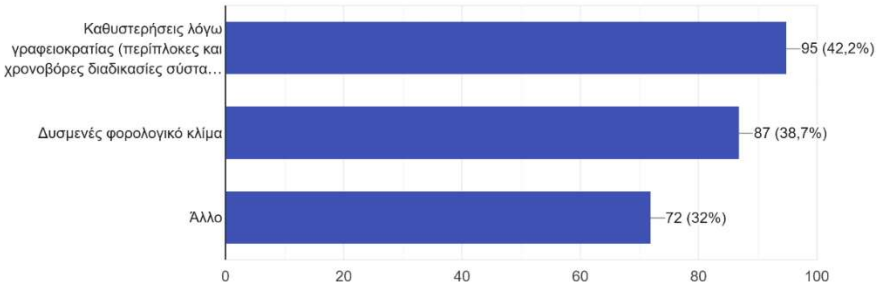

Διάγραμμα 19. Προβλήματα στη συνεργασία με τη ΔΥΠΑ (2)

Συμβουλευτική υποστήριξη από ΔΥΠΑ / και Ιδιώτες Συμβούλους

Στη συγκεκριμένη έρευνα πεδίου αξιολογήθηκε επίσης **το επίπεδο και η επάρκεια συμβουλευτικής υποστήριξης για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών** από **Εργασιακούς Συμβούλους της ΔΥΠΑ** στο πλαίσιο της συμμετοχής και υποβοήθησης των ωφελούμενων για υποβολή αίτησης στο πρόγραμμα νέας επιχειρηματικότητας.

Η ερώτηση αυτή εξετάζει εάν οι ωφελούμενοι έλαβαν υποστήριξη μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών πριν την υποβολή της αίτησής τους. Στόχος είναι να

αξιολογηθεί ο ρόλος και η αποτελεσματικότητα των συμβουλευτικών παρεμβάσεων επιχειρηματικότητας στον σχεδιασμό της επιχειρηματικής ιδέας.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις της έρευνας παρατηρείται ότι **το 60,3% των συμμετεχόντων δεν εζήτησε την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης από συμβούλους της ΔΥΠΑ** ενώ το 39,7% που απάντησε ότι ζήτησε και έλαβε υποστήριξη**(βλ. Διάγραμμα 20)**.

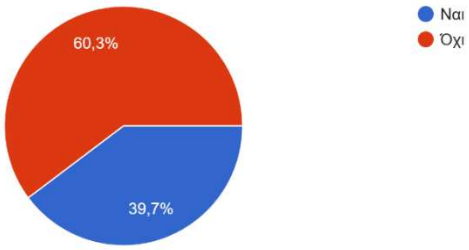

Διάγραμμα 20. Ποσοστό συμβουλευτικής υποστήριξης από Συμβούλους της ΔΥΠΑ

Σε αυτούς που υποστηρίχθηκαν από τους εργασιακούς συμβούλους μέσω συμβουλευτικής για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, για την **μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων (81,3%)**, προκύπτει ότι η εν λόγω ενέργεια τούς **ενίσχυσε σημαντικά** γεγονός που **αναδεικνύει την αναγκαιότητά της αλλά και το πολύ σημαντικό πλαίσιο υποστήριξης της ΔΥΠΑ στους ενδιαφερόμενους ανέργους για αυταπασχόληση μέσω των σχετικών εργαστηρίων συμβουλευτικής ανάληψης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών που την παρούσα περίοδο επεκτείνεται σημαντικά (βλ. Διάγραμμα 21).**

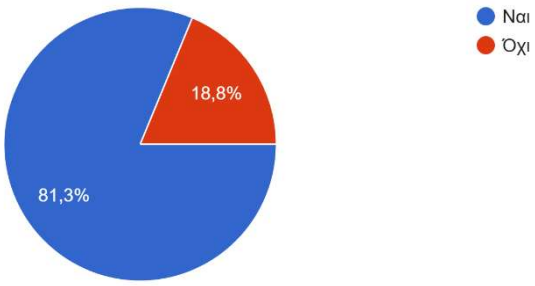

Διάγραμμα 21. Ποσοστό θετικής ή μη συνεισφοράς συμβουλευτικής υποστήριξης από Συμβούλους της ΔΥΠΑ

Επίσης καταγράφεται ο **βαθμός εξάρτησης των ωφελούμενων από εξωτερικούς ιδιώτες συμβούλους για την υποβολή της αίτησης**. Εξετάστηκε δηλαδή αν οι ωφελούμενοι/ες είχαν εξωτερική τεχνική υποστήριξη, από ειδικά καταρτισμένους επαγγελματίες, κάτι που έχει σημαντική βαρύτητα για τον συνολικό αντίκτυπο του προγράμματος.

Με βάση τις απαντήσεις προκύπτει ότι πάνω από **7 στους 10 ερωτηθέντες (75,6%) προσέτρεξαν στην συνδρομή των συμβούλων επιχειρήσεων για την υποβολή της αίτησης** έναντι του **24,4% (βλ. Διάγραμμα 22)**. Η προσφυγή στην ιδιωτική αγορά αποτελεί μια λύση που σίγουρα αναβαθμίζει την υποψηφιότητα των ανέργων στην προσπάθεια τους να εγκριθεί το επιχειρηματικό τους σχέδιο.

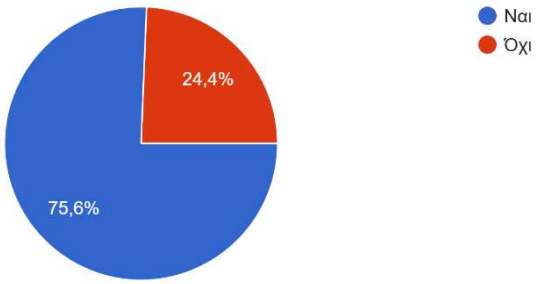

Διάγραμμα 22. Ποσοστό υποστήριξης από Ιδιώτη Σύμβουλο κατά την αίτηση

Αξιολόγηση των διαδικασιών πληρωμής και ελέγχων των ωφελούμενων

Η αξιολόγηση της ταχύτητας καταβολής χρηματοδότησης του προγράμματος είναι σημαντική για την διοικητική και λειτουργική αποδοτικότητα του προγράμματος αλλά κυρίως και για την ορθή χρηματοοικονομική πορεία των νέων επιχειρήσεων που βρίσκονται σε αρχική φάση.

Η ταχύτητα εκταμίευσης των χρηματοδοτήσεων είναι κρίσιμη για τις νέες επιχειρήσεις, που συχνά εξαρτώνται από αυτά τα κεφάλαια για να ξεκινήσουν την δραστηριότητά τους. Μέσα από την έρευνα αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες ο βαθμός ικανοποίησής τους σχετικά με την εν λόγω διαδικασία, προκειμένου να εντοπιστούν καθυστερήσεις, γραφειοκρατικές αγκυλώσεις ή ανάγκες βελτίωσης της οικονομικής διαχείρισης του προγράμματος.

Η μεγάλη πλειοψηφία των ωφελούμενων 80,7%(αθροιστικά διάγραμμα 22) κρίνει ως κάποιον βαθμό ικανοποιητική(πολύ, μέτρια, λίγο κ.α.) την ταχύτητα

με την οποία πραγματοποιήθηκε η χρηματοδότηση, γεγονός που καταδεικνύει ότι δεν προέκυψαν σοβαρά προβλήματα στην εν λόγω διαδικασία καθώς και το ότι η διοικητική ικανότητα της ΔΥΠΑ στο πεδίο αυτό ήταν επαρκής.

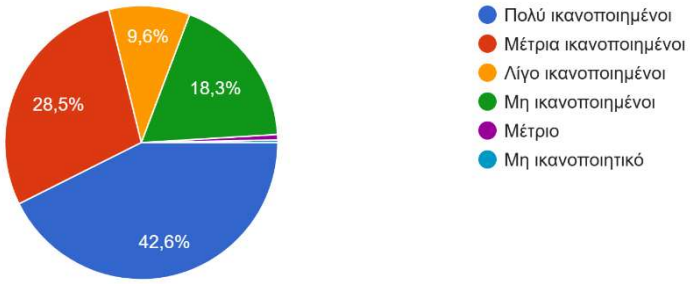

Διάγραμμα 23. Ποσοστό ικανοποίησης για την ταχύτητα χρηματοδότησης

Ακόμη, αποτυπώνεται και η εμπειρία που αποκόμισαν οι συμμετέχοντες από τις διαδικασίες ελέγχου. Σκοπός είναι να καταγραφεί εάν οι επιτόπιοι έλεγχοι (πριν, κατά ή μετά τη χρηματοδότηση) ήταν κατανοητοί, διαφανείς, επαγγελματικοί και δίκαιοι. Οι συγκεκριμένες ερωτήσεις βοηθούν στο να εντοπιστούν προβλήματα και καθυστερήσεις στις αντίστοιχες διαδικασίες. Η αξιολόγηση της διαδικασίας επιτόπιων ελέγχων του προγράμματος στις επιχειρήσεις οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν χαρακτηρίζεται ως πολύ ικανοποιητική στο **75,3% των συμμετεχόντων,** γεγονός που προσδίδει θετικό πρόσημο στην συμβολή των ελέγχων στην εφαρμογή του προγράμματος.

Προστιθέμενη αξία του προγράμματος

Πολύ σημαντικό αξιολογικό ερώτημα της έρευνας είναι το **εάν οι ωφελούμενοι/ες του προγράμματος εκτιμούν ότι θα ήταν δυνατόν να δημιουργήσουν την επιχείρησή τους και χωρίς την ένταξη στο αναφερόμενο πρόγραμμα της Δ.ΥΠ.Α.**

Οι απαντήσεις στην έρευνα αναδεικνύουν την συμβολή του προγράμματος στην υποστήριξη νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για πάνω από το 50% των συμμετεχόντων. Ειδικότερα με βάση τις απαντήσεις της έρευνας στο **διάγραμμα 24** προκύπτει ότι **το 54,5% των συμμετεχόντων δεν θα είχε προχωρήσει στην ίδρυση της επιχείρησης χωρίς την επιχορήγηση του προγράμματος.**

Ποσοστό 45,5% εκτιμά **ότι θα είχε την δυνατότητα να δημιουργήσει την επιχείρηση** και χωρίς την επιχορήγηση του προγράμματος.

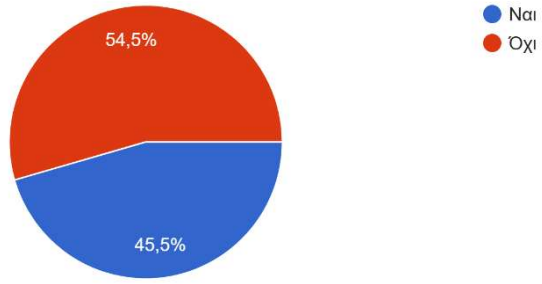

Διάγραμμα 24. Δυνατότητα δημιουργίας επιχείρησης δίχως χρηματοδότηση του προγράμματος

Στην έρευνα αποτιμήθηκε **η ποιότητα και το είδος της υποστήριξης που παρείχαν τα ΚΠΑ της Δ.ΥΠ.Α στους ωφελούμενους, όπως ενημέρωση, συμβουλευτική, τεχνική βοήθεια ή διοικητική υποστήριξη κατά την φάση υποβολής της αίτησης.**

Σύμφωνα με τις απαντήσεις που διατέθηκαν είναι σαφές ότι η **μεγάλη πλειοψηφία στο σχεδόν 71,1% κρίνει θετικά την υποστήριξη που έλαβε από την ΔΥΠΑ** σε όλα τα στάδια (υποβολή αίτησης, καθοδήγηση στην υλοποίηση του προγράμματος), ενώ **ένα ποσοστό 26,4% αναφέρει ότι δεν έλαβε καμία υποστήριξη** στο πλαίσιο του προγράμματος.

Διάγραμμα 25. Αξιολόγηση υποστήριξης από ΔΥΠΑ

Προτάσεις βελτίωσης του προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (Phasing)

Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της έρευνας πεδίου, του προγράμματος Νέας επιχειρηματικότητας για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην

ψηφιακή οικονομία (Phasing), ανέδειξε επίσης και τις αντίστοιχες **προτάσεις βελτίωσής του προγράμματος.**

Συνολικά, οι περισσότεροι ωφελούμενοι δήλωσαν ικανοποιημένοι από τη χρηματοδοτική υποστήριξη και τις ευκαιρίες που τους προσέφερε το πρόγραμμα για την έναρξη ή την ενίσχυση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Ωστόσο, εντοπίστηκαν τομείς που χρήζουν περαιτέρω ενίσχυσης, όπως η παροχή **πιο εξειδικευμένης καθοδήγησης, η ενίσχυση των δεξιοτήτων σε ψηφιακά εργαλεία και η απλοποίηση διαδικασιών διαχείρισης του προγράμματος.**

Επιπλέον, καταγράφηκε **ανάγκη για στοχευμένη υποστήριξη ανάλογα με το επιχειρηματικό στάδιο και τον κλάδο δραστηριοποίησης των ωφελούμενων**.

Η εισαγωγή πρόσθετης υποστήριξης με εξατομικευμένη καθοδήγηση σε τομείς όπως η ψηφιακή επιχειρηματικότητα, το e-commerce, η ψηφιακή ασφάλεια και τα εργαλεία αυτοματισμού, μπορεί να ενισχύσει ουσιαστικά την επιτυχία τους. Παράλληλα, η πρόβλεψη για ενισχυμένη καθοδήγηση (mentoring) από ειδικούς στον χώρο της ψηφιακής οικονομίας, καθώς και η δημιουργία υποστηρικτικών δικτύων μεταξύ των ωφελούμενων, θα ενδυναμώσει την εμπιστοσύνη τους και θα αυξήσει τις πιθανότητες βιώσιμης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η έρευνα ανέδειξε επίσης τη σημασία της ενίσχυσης της διασύνδεσης των νέων επιχειρήσεων με την αγορά, αλλά και της ενσωμάτωσης σύγχρονων εκπαιδευτικών δράσεων, ιδιαίτερα στον τομέα της ψηφιακής οικονομίας. Τέλος αξίζει να σημειωθεί και το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων θα έμπαινε ξανά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα επιχορήγησης εάν είχε την ευκαιρία, με το ποσοστό θετικών αποκρίσεων να βρίσκεται στο **95,3%(βλ. Διάγραμμα 26)**.

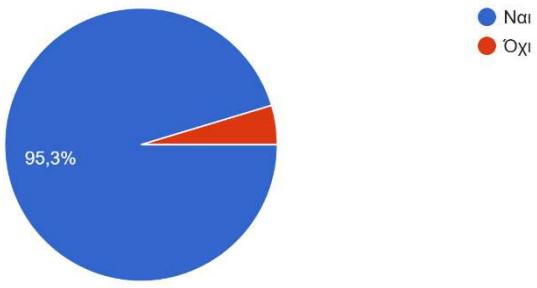

Διάγραμμα 26. Ποσοστό εκ νέου συμμετοχής στο πρόγραμμα εάν ήταν δυνατό

Τα ευρήματα αυτά προσφέρουν χρήσιμες κατευθύνσεις για τη μελλοντική αναβάθμιση του προγράμματος, με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρηματικών εγχειρημάτων των ωφελούμενων αλλά και την καλύτερη κατατόπιση της ΔΥΠΑ σχετικά με ενδεχόμενες δυνητικές βελτιώσεις και αναπροσαρμογές του προγράμματος.

4 Οι προοπτικές της Δράσης νέας επιχειρηματικότητας στην ΔΥΠΑ κατά την περίοδο 2021-2027

4.1 Το περιβάλλον εφαρμογής της δράσης για την περίοδο 2021-2027

Η προοπτικής υλοποίησης της δράσης για την περίοδο 2021-2027 πηγάζει ευκρινώς από τις εξής ανάγκες:

- Να σκιαγραφηθεί το περιβάλλον εφαρμογής της δράσης στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα **«Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» (ΠΑΔΚΣ) 2021-2027**, (Άξονες Προτεραιότητας, Ειδικοί Στόχοι, Πεδία Παρέμβασης κλπ.).
- Να αναδειχθούν οι ειδικοί στόχοι που θα εξυπηρετεί πλέον η δράση σύμφωνα με την νέα κατηγοριοποίηση ειδικών στόχων του ΕΚΤ+ για την περίοδο 2021-2027 οι οποίοι είναι διαφορετικοί από τις σχετικές επενδυτικές προτεραιότητες που περιλαμβάνονταν στην διαχειριστική περίοδο εφαρμογής 2014-2020.
- Να τεκμηριωθεί ότι οι βελτιωτικές προτάσεις που προκύπτουν για την δράση μέσω της παρούσας αξιολόγησης, έχει νόημα να εφαρμοστούν στο πλαίσιο των νέων ειδικών στόχων που προωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα **«Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» (ΠΑΔΚΣ) 2021-2027**.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την τεκμηρίωση της προοπτικής υλοποίησης είναι η εξής:

- Μελετήθηκε το σύνολο των εγγράφων σχεδιασμού για το **Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» (ΠΑΔΚΣ) 2021-2027**[1].
- Έγινε Εξέταση της Αρχιτεκτονικής του Προγράμματος **«Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» (ΠΑΔΚΣ) 2021-2027**, (Άξονες και

[1]Βλέπε σχετικά τον ιστότοπο του προγράμματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση: https://espa-anthropinodynamiko.gr/

Προϋπολογισμοί) προκειμένου να εξεταστούν και δυνητικές συνάφειες της δράσης με άλλες δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- Εξετάστηκε ο διαθέσιμος προϋπολογισμός τόσο για τον ειδικό στόχο όσο και για την κατηγορία δράσης του ειδικού στόχου στην οποία εντάσσεται η δράση.

Τα έγγραφα που ο Ανάδοχος μελέτησε και αξιοποίησε ήταν τα εξής :

- Το τελικό και εγκεκριμένο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» (ΠΑΔΚΣ), στο πλαίσιο της οριστικής υποβολής του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ). Το εν λόγω Πρόγραμμα εγκρίθηκε στις 22/6/2022 με την C(2022)4464 απόφαση της ΕΕ.
- Το μεθοδολογικό έγγραφο για το πλαίσιο επίδοσης του Προγράμματος και τα παραρτήματα αυτού (έγγραφα τα οποία περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα κατά την επίσημη υποβολή του και μέσω των οποίων αναλύονται όλες οι επιμέρους δράσεις του προγράμματος ανά Προτεραιότητα και ειδικό στόχο.

4.2 Το πλαίσιο υλοποίησης της Δράσης Νέας Επιχειρηματικότητας - Πρόγραμμα Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών την προγραμματική περίοδο 2021-2027

Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) αποτελεί τον εθνικά αρμόδιο φορέα εφαρμογής πολιτικών και δράσεων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης (Ν.4921/2022) και στο πλαίσιο του ανωτέρω προγράμματος (ΠΑΔΚΣ) 2021-2027 έχει επιφορτισθεί σημαντικών παρεμβάσεων **επιδότησης αυταπασχόλησης και δημιουργία νέας επιχειρηματικότητας** στο πλαίσιο Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων του Προγράμματος

Το **Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» (ΠΑΔΚΣ) 2021-2027**, **στοχεύει σε μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς επιχειρηματικότητα** και μεταξύ των άλλων στόχων αποσκοπεί στην βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ)

Ως προς τη **δομή**, το Πρόγραμμα περιλαμβάνει δυο διακριτές Προτεραιότητες που υπηρετούν την ανωτέρω στρατηγική μέσω του πλαισίου του Ειδικού Στόχου 4.α – «*Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, αλλά και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυταπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας*».

Ειδικότερα:

- **Προτεραιότητα 2 «Απασχόληση και Αγορά Εργασίας»**: Στοχεύει στη δραστική αντιμετώπιση της ανεργίας, την αύξηση της απασχόλησης, την ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, με έμφαση στις ομάδες του πληθυσμού με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας (μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες), καθώς και παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των δύο φύλων στην αγορά εργασίας, κ.α.
- **Προτεραιότητα 5 «Απασχόληση των Νέων»:** Περιλαμβάνει δράσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων έως 29 ετών που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και στη βιώσιμη ένταξή τους στην αγορά εργασίας μέσω υλοποίησης δράσεων μαθητείας, απόκτησης δεξιοτήτων και προώθησης στην αγορά εργασίας, κ.α.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η δομή του Προγράμματος «**Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνική Συνοχή**» ως προς τις ανωτέρω Προτεραιότητες που περιλαμβάνει τον προϋπολογισμό που αυτές δεσμεύουν και τον διατιθέμενο προϋπολογισμό για Προγράμματα Νέας Επιχειρηματικότητας τα οποία υλοποιεί η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης.

Πίνακας 5. Δομή Προγράμματος

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	Π/Υ (Δ.Δ.)	Προϋπολογισμός που διατίθεται για Προγράμματα Νέας Επιχειρηματικότητας της ΔΥΠΑ	Φάση υλοποίησης
Π2 – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1.355.240.300,00 €	170.000.000	Έχει ολοκληρωθεί η πρόσκληση, η έκδοση των αποτελεσμάτων επιλογής και βρίσκονται σε φάση έναρξης τα επιχειρηματικά σχέδια. Στο νέο πρόγραμμα επιχορήγησης ύψους 17.000 ευρώ συμμετέχουν ήδη **10.000 νέοι επιχειρηματίες**, μετά την αύξηση του προϋπολογισμού κατά 70%. Περισσότερο από **70% των ωφελούμενων είναι γυναίκες**, ενώ υπάρχει **ισορροπημένη γεωγραφική κατανομή** μεταξύ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και της υπόλοιπης Ελλάδας.

Π5 - ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ (ΕΑΕΚ)	939.382.635,00 €	63.000.000	Αναμένεται η έκδοση της πρόσκλησης προς τους ωφελούμενους/ες του προγράμματος
ΣΥΝΟΛΟ		**233.000.000**	

5 Συμπεράσματα

Τα γενικά συμπεράσματα, τα οποία προκύπτουν από την αξιολόγηση της Πράξης «**Νέας επιχειρηματικότητας για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (Phasing)»,** παρουσιάζονται παρακάτω:

- **Η αρχική κατανομή των ωφελούμενων της Πράξης, η οποία ανερχόταν σε 1.900 άτομα, επετεύχθη κατά ποσοστό αρκετά μικρότερο(53%) του αρχικού στόχου του Τεχνικού Δελτίου Προτεινόμενης Πράξης,** γεγονός που καταδεικνύει μέτρια επίτευξη στόχων της δράσης.
- Με βάση τα ευρήματα από την **μέτρηση της αποτελεσματικότητας** και της **αποδοτικότητας** της πράξης, σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό, προκύπτει **ότι η πράξη παρουσιάζει σχετικά ικανοποιητική αποτελεσματικότητα στο φυσικό της αντικείμενο καθώς και αποδοτικότητα (οικονομικό αντικείμενο).** Αναφορικά με την αποτελεσματικότητα, ο σχετικός σταθμισμένος δείκτης φυσικής υλοποίησης/ αποτελεσματικότητας υπολογίζεται σε **53%** (σταθμισμένη υλοποίηση του συνολικού φυσικού αντικειμένου του έργου).
- Οι γυναίκες ωφελήθηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό από το πρόγραμμα καθώς το γυναικείο φύλο αποτελεί το **68,9%** των ωφελούμενων ενώ οι άνδρες το **31,1%.**
- Μεγαλύτερο πληθυσμό αποτελούν οι απόφοιτοι/ες Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης είναι στο **31,1%** και ακολουθούν οι απόφοιτοι Λυκείου στο **30,1%** αντίστοιχα.
- Με βάση και το ηλικιακό προφίλ των ωφελούμενων της πράξης που ήταν άνω των 30 ετών προκύπτει ότι η **πλειοψηφία των ωφελούμενων διέθετε (70,2%) διέθετε τουλάχιστον πάνω από (3) τριετή εμπειρία** ενώ επίσης η **πλειοψηφία των ωφελούμενων** που συμμετείχαν στην **έρευνα (76,7%) δημιούργησαν μια συναφή επιχείρηση με το αντικείμενο εργασίας** που είχαν απασχοληθεί στο παρελθόν**.**
- **Σχεδόν 8 στους 10 θεωρούν ότι η επαγγελματική εμπειρία τούς βοήθησε σε πολύ μεγάλο βαθμό να ενταχθούν στο πρόγραμμα**. Τα ανωτέρω αναδεικνύουν ότι η επαγγελματική εμπειρία και ειδικότερα η συναφής με το είδος της επιχείρησης ήταν παράγοντες που συνέβαλλαν σημαντικά στην αξιοποίηση του προγράμματος.
- **Η συμβολή της επιδότησης στην δημιουργία της επιχειρηματικότητας των ωφελούμενων προκύπτει με βάση το ότι το 54,5% των συμμετεχόντων δεν θα είχε προχωρήσει στην ίδρυση της επιχείρησης χωρίς την επιχορήγηση του προγράμματος γεγονός** που αποδεικνύει την συμβολή του προγράμματος στην υποστήριξη νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.
- Σε ότι αφορά στην αξιολόγηση της συμβολής των προγραμμάτων ΝΕΕ στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και στην διατήρηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μετά την λήξη της περιόδου επιχορήγησης, η Έρευνα Πεδίου

ανέδειξε ότι το πρόγραμμα συνέβαλλε στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων οι οποίες αποδεικνύονται σε μεγάλο βαθμό βιώσιμες. Αναφορικά με την διατήρηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μετά την λήξη της περιόδου ενίσχυσης από το Πρόγραμμα ΝΕΕ, προέκυψε ότι η **συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων των ωφελούμενων (94,2%) συνεχίζει και σήμερα την άσκηση επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος.**

- **7 στους 10 ερωτώμενους (70,5%) απαντούν ότι οι επιχειρήσεις που δημιούργησαν μέσω του προγράμματος έχουν θετική οικονομική προοπτική**, γεγονός που καταδεικνύει την θετική προσέγγιση των ωφελούμενων για την μελλοντική τους πορεία και δικαιολογεί την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.
- Σε ότι αφορά την **ένταξη των επιχειρήσεων στον τομέα της ψηφιακής οικονομίας κρίνεται επιτυχημένη, καθώς η πλειοψηφία (59,6%)** των επιχειρήσεων, εντάσσεται στον τομέα της ψηφιακής οικονομίας ενώ επίσης για **70,2% προκύπτει και η ικανοποιητική χρήση ψηφιακών εργαλείων στις νέες επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν** (website, e-Shops, Social media, OnLine διαφήμιση).
- **7 στους 10 ερωτηθέντες (75,6%) προσέτρεξαν στην συνδρομή των συμβούλων επιχειρήσεων** για την υποβολή της αίτησης γεγονός που κρίνεται λογικό στο πλαίσιο βελτίωσης της υποψηφιότητάς τους και τεκμηρίωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου.
- Σε ότι αφορά την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών πληροφόρησης και δημοσιότητας του Προγράμματος, η πλειονότητα των ερωτηθέντων έλαβε την απαιτούμενη πληροφόρηση από τα ΜΜΕ τα ΚΠΑ την ΔΥΠΑ και από το συγγενικό και φιλικό περιβάλλον και η οποία κρίνεται ότι ήταν **σε ικανοποιητικό βαθμό (70,2%).**
- Σε ότι αφορά στην αξιολόγηση των διαδικασιών ένταξης στα προγράμματα, η μεγάλη πλειονότητα των ίδιων των ωφελούμενων χαρακτήρισαν τις σχετικές διαδικασίες ως πολύ ικανοποιητικές ή απλώς σε κάποιο βαθμό ικανοποιητικές.
- Σε ότι αφορά στην συνεργασία που ανέπτυξαν οι ωφελούμενοι με την ΔΥΠΑ /εργασιακούς συμβούλους όπως ενημέρωση, συμβουλευτική, τεχνική βοήθεια ή διοικητική υποστήριξη κατά την φάση υποβολή της αίτησης και η οποία είναι σημαντική για την επιτυχή υλοποίηση των παρεμβάσεων, η πλειονότητα των ερωτηθέντων (71,1%) αξιολόγησε την συνεργασία ως πολύ καλή.
- Οι διαδικασίες υποβολής των αιτήσεων για την αξιοποίηση του προγράμματος **κρίνονται θετικές, καθώς το 82,1% δήλωσε ότι δεν αντιμετώπισε κάποιο πρόβλημα** κατά τη διαδικασία συμπλήρωσης της αίτησής χρηματοδότησής του.
- **Η μεγάλη πλειοψηφία των ωφελούμενων 80,7% κρίνει επίσης ως ικανοποιητική την ταχύτητα με την οποία πραγματοποιήθηκε η πληρωμή των χρηματοδοτήσεων του προγράμματος,** γεγονός που αναδεικνύει ότι δεν

προέκυψαν σχετικά προβλήματα στην εν λόγω διαδικασία σε συνδυασμό την πολύ επαρκή διοικητική ικανότητα της ΔΥΠΑ στο πεδίο αυτό.

- Συνθέτοντας τα ανωτέρω, το συμπέρασμα που προκύπτει αφορά στο ότι οι **βασικές διαδικασίες που προσδιορίζουν την σχεδιαστική ελκυστικότητα και την διαχειριστική αποτελεσματικότητα του προγράμματος επιχειρηματικότητας της ΔΥΠΑ** και οι οποίες πολύ συχνά αποτελούν σημείο άσκησης κριτικής από την πλευρά των αποδεκτών των ενισχύσεων, **υπήρξαν ικανοποιητικές για το πιο μεγάλο μέρος των ωφελούμενων,** γεγονός που συμβάλλει θετικά στην γενικότερη ικανοποιητική εικόνα του προγράμματος.
- Σε ότι αφορά τις προτάσεις που διατυπώθηκαν από τους ίδιους τους ωφελούμενους που συμμετείχαν στην Έρευνα Πεδίου για τη βελτίωση της εφαρμογής του προγράμματος, η πλειονότητα των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η αποτελεσματικότητα θα βελτιωθεί με την περαιτέρω μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και την περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών ένταξης **(συνολικό ποσοστό 65,1%)**. Σημαντικό μέρος τους επίσης θεωρεί απαραίτητη τη βελτίωση του επιπέδου πληροφόρησης και την ανάληψη ενεργειών που θα συμβάλλουν στην ευρύτερη και πιο διεισδυτική δημοσιότητα των προγραμμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΝΑ ΟΜΆΔΑ ΣΤΟΧΟ

Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Πληροφορίες : .....

ΑΠ ...../

...0....2025

Θέμα: Συμμετοχή σε έρευνα αξιολόγησης στο πλαίσιο του προγράμματος «**Νέας επιχειρηματικότητας για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (Phasing)** στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 «

Αγαπητέ/η,

Αξιότιμε κύριε, Αξιότιμη κυρία ,

Το παρόν ερωτηματολόγιο αφορά στην αξιολόγηση εκ μέρους σας της συμμετοχής σας στο ανωτέρω πρόγραμμα μέσω του οποίου συστήσατε νέα επιχείρηση στο πλαίσιο της προσπάθειας σας για την ένταξη στην αγορά εργασίας.

Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης αποτελεί τον κατεξοχήν αρμόδιο δημόσιο φορέα που σε συνεχή και ετήσια όσο τον δυνατόν βάση επιδιώκει να παρέχει χρηματοδοτικές ευκαιρίες και προγράμματα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των ανέργων δίδοντας τους και τέτοιες προοπτικές βελτίωσης της πορείας τους στην αγορά εργασίας.

Την τρέχουσα περίοδο η ΔΥΠΑ βρίσκεται σε φάση υλοποίησης ενός αντίστοιχου μεγάλου χρηματοδοτικά προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας για 10.000 άτομα το οποίο επίσης θα δώσει σημαντικές διεξόδους στην απασχόληση μεγάλου πληθυσμού.

Στόχος της παρούσας αξιολόγησης της δικής σας εμπειρίας από την εφαρμογή του προγράμματος είναι **η εξαγωγή διδαγμάτων για την βελτίωση των προγραμμάτων επιχειρηματικότητας της ΔΥΠΑ** και η όσο το δυνατόν

απλοποίηση και ευχερέστερη υλοποίησή των διαδικασιών υλοποίησης του προγράμματος. Η αξιολόγηση αποτελεί ένα μέσο για τη βελτίωση της ποιότητας και της ορθότητας του προγραμματισμού, προσφέροντας την ευκαιρία για τον εντοπισμό των σημείων (στο σχεδιασμό, στις διαδικασίες επιλογής, στις πληρωμές κ.α.) που πιθανόν χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση.

Για αυτό τον λόγο ζητούμε να συμβάλλετε στην παρούσα έρευνα συμπληρώνοντας το συνημμένο ερωτηματολόγιο για το οποίο θα χρειαστείτε, με την κατάλληλη προετοιμασία, λίγα λεπτά **Είναι πολύ σημαντική η συμμετοχή σας** γιατί αποδεικνύετε **την θέληση σας να ενισχυθεί η** Υπηρεσίας μας στο να γίνεται συνεχώς καλύτερη στην εφαρμογή προγραμμάτων

Παρακαλούμε για την ηλεκτρονική του συμπλήρωση στην ηλεκτρονική διεύθυνση

https://forms.gle/7EP6j1Ns28PiJwmC6

μέχρι 01/10 /2025.

Το ερωτηματολόγιο **συμπληρώνεται ανώνυμα** και οι ερωτήσεις **αφορούν μόνο την εμπειρία σας από τη συμμετοχή σας στο Πρόγραμμα.** Οποιαδήποτε πληροφορία παρέχετε, θα χρησιμοποιηθεί μόνο για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας.

Με εκτίμηση

Η Διοικήτρια

.....

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ωφελούμενων του προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας για ωφελούμενους ηλικίας 30 έως 55 ετών με έμφαση στην ψηφιακή οικονομία (Phasing)

Α. Γενικά Χαρακτηριστικά Επιχειρηματία / Ωφελούμενου

1. Φύλο *

- ◯ Άνδρας
- ◯ Γυναίκα

2. Ηλικία (έτη) *

Η απάντησή σας

3. Εκπαιδευτικό επίπεδο *

- ◯ Απόφοιτος δημοτικού
- ◯ Απόφοιτος γυμνασίου
- ◯ Απόφοιτος λυκείου
- ◯ Απόφοιτος ΣΑΕΚ (πρώην ΙΕΚ)
- ◯ Απόφοιτος Πανεπιστημιακής Εκπαίδευση
- ◯ Μεταπτυχιακή εκπαίδευση
- ◯ Διδακτορικό

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

4. Νομός εγκατάστασης της επιχείρησης *

Επιλογή

5. Συνολικός χρόνος λειτουργίας της επιχείρησης μεχρι σημερα σε μήνες. *

Η απάντησή σας

6. Πόσα χρόνια επαγγελματικής εμπειρία γενικά, διαθέτατε πριν την ένταξη σας στο πρόγραμμα *

- 0 έως 1
- 1 έως 3
- 3 και άνω

7. Έάν είχατε διάστημα εμπειρίας πριν την ένταξη σας στο πρόγραμμα, σας βοήθησε προκειμένου να ενταχθείτε στο πρόγραμμα;

- Ναι
- Όχι

8. Αν απαντήσατε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση, η επαγγελματική σας εμπειρία ήταν συναφής με την επιχείρηση που δημιουργήσατε;

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

Β. Γενικά Χαρακτηριστικά Επιχείρησης

9. Τομέας δραστηριότητας της επιχείρησης *

- ◯ Δευτερογενής Τομέας (Μεταποίηση)
- ◯ Τριτογενής Τομέας (Υπηρεσίες)

10. Αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης *

(παρακαλούμε περιγράψτε συνοπτικά)

Η απάντησή σας

11. Η επιχείρησή σας εντασσόταν/ εντάσσεται στον τομέα της ψηφιακής οικονομίας; *

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

12. Η επιχείρησή σας αξιοποιούσε/αξιοποιεί ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες; *

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

13. Αν απαντήσατε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση ποια από τα παρακάτω εργαλεία διαθέτει η επιχείρησή σας; *

- ◯ E-shop
- ◯ Digital Marketing
- ◯ Άλλο: _____

14. Η επιχείρηση σας μετά την ένταξη σας πρόγραμμα δημιούργησε θέσεις εργασίας εκτός από εσάς;

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

15. Αν απαντήσατε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση πόσες θέσεις δημιούργησε; (Αριθμός)

Η απάντησή σας

16. Η επιχείρησή σας, για την οποία επιχορηγηθήκατε από το Πρόγραμμα, εξακολουθεί μέχρι σήμερα να λειτουργεί; *

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

17. Στην περίπτωση που απαντήσατε αρνητικά, σε ποιους από τους παράγοντες αποδίδετε την παύση της επιχείρησης;

- ◯ Υψηλός ανταγωνισμός στο αντικείμενο της επιχείρησης
- ◯ Οικονομικό κλίμα – χαμηλή ζήτηση των υπηρεσιών της επιχείρησης
- ◯ Λάθη εκτιμήσεων του επιχειρηματικού σχεδίου
- ◯ Λόγοι υγείας
- ◯ Αλλο

18. Αν απαντήσατε 'Ναι' στην ερώτηση 16, ποιος είναι ο αριθμός ατόμων που απασχολούνται σήμερα στην επιχείρηση (εκτός από τον επιχειρηματία)

Η απάντησή σας

19. Αν απαντήσατε 'Ναι' στην ερώτηση 16, πώς κρίνετε σήμερα την οικονομική προοπτική της επιχείρησής σας (τζίρος, κέρδη κλπ) σήμερα σε γενικές γραμμές

- ◯ Έχει θετική προοπτική
- ◯ Είναι στάσιμη
- ◯ Αντιμετωπίζει προβλήματα

20. Αν απαντήσατε 'Ναι' στην ερώτηση 16, πώς κρίνετε σήμερα την οικονομική προοπτική της επιχείρησής σας (τζίρος, κέρδη κλπ) σήμερα σε γενικές γραμμές

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

Γ. Αξιολόγηση Προγράμματος

21. Πως πληροφορηθήκατε για το Πρόγραμμα (μπορείτε να σημειώσετε πάνω από μια απάντηση αν απαιτείται) *

- [ ] Από τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης της ΔΥΠΑ
- [ ] Από ΜΜΕ (τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, έντυπα κλπ)
- [ ] Από άλλο πρόσωπο (συγγενείς, φίλοι κλπ)
- [ ] Άλλο: _____

22. Πως αξιολογείτε, σε γενικές γραμμές, τις διαδικασίες ενημέρωσης και δημοσιότητας του Προγράμματος; *

- ◯ Επαρκείς
- ◯ Ανεπαρκείς

23. Πως αξιολογείτε το Πρόγραμμα ως προς την ευκολία συμμετοχής και υποβολής αίτησης: *

- ◯ Πολύ ικανοποιητικό
- ◯ Μέτριο
- ◯ Μη ικανοποιητικό
- ◯ Άλλο: _____

24. Αντιμετωπίσατε κάποιο πρόβλημα κατά τη διαδικασία συμπλήρωσης της αίτησης χρηματοδότηση σας; *

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

25. Αν ΝΑΙ, παρακαλούμε αναφέρατε σε ποιο εφόσον θυμάστε.

Η απάντησή σας

26. Λάβατε συμβουλευτική για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών από Εργασιακούς Συμβούλους της ΔΥΠΑ πριν την συμμετοχή σας στο Πρόγραμμα ? *

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

27 .Αν απαντήσατε θετικά στην προηγούμενη ερώτηση αυτή σας βοήθησε προκειμένου να ενταχθείτε στο πρόγραμμα;

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

28 .Λάβατε υποστήριξη στην υποβολή της αίτησης από εξωτερικό ιδιώτη Σύμβουλο πριν την συμμετοχή σας στο Πρόγραμμα; *

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

29. Πόσο ικανοποιημένοι είστε ως προς την ταχύτητα Πληρωμής των Χρηματοδοτήσεων; *

- ◯ Πολύ ικανοποιημένοι
- ◯ Μέτρια ικανοποιημένοι
- ◯ Λίγο ικανοποιημένοι
- ◯ Μη ικανοποιημένοι

30. Πως αξιολογείτε το Πρόγραμμα ως προς την διαδικασία επιτόπιων ελέγχων. *

- ◯ Πολύ ικανοποιητικό
- ◯ Μέτριο
- ◯ Μη ικανοποιητικό
- ◯ Άλλο: _____

31. Πιστεύετε ότι θα σας ήταν δυνατόν να δημιουργήσετε την επιχείρησή σας αν δεν είχατε ενταχθεί στο Πρόγραμμα της ΔΥΠΑ; *

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

32. Τι είδους υποστήριξη είχατε από Την ΔΥΠΑ της περιοχής σας (μπορείτε να σημειώσετε πάνω από μια απάντηση αν απαιτείται) *

- ☐ Αναλυτική Ενημέρωση για το Πρόγραμμα
- ☐ Καθοδήγηση σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του προγράμματος
- ☐ Καμία υποστήριξη
- ☐ Άλλο: _____

33. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης σας χρειάστηκε να χρησιμοποιήσετε το Πληροφοριακό Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) https://www.ependyseis.gr/

- ◯ Δεν απαιτήθηκε διότι ήταν ευθύνη του Συμβούλου που με υποστήριξε στην υποβολή της αίτησης
- ◯ Όχι
- ◯ Ναι
- ◯ Αλλο

34. Εφόσον στην προηγούμενη ερώτηση απαντήσατε ναι ποια ήταν η εμπειρία σας από το ΠΣΚΕ κατά α) την υποβολή της αίτησης και του επιχειρηματικού σχεδίου και β) την υποβολή των αιτήσεων καταβολής επιχορήγησης .

- [ ] Εύκολο στην χρήση του -Δεν αντιμετώπισα πρόβλημα
- [ ] Δύσκολο στην χρήση του -χρειάστηκα υποστήριξη
- [ ] Πολύπλοκο στην χρήση

35. Τι προβλήματα συναντήσατε κατά την συνεργασία σας με την ΔΥΠΑ (μπορείτε να σημειώσετε πάνω από μια απάντηση αν απαιτείται) *

- [ ] Κανένα πρόβλημα
- [ ] Δυσκολία επικοινωνίας
- [ ] Καθυστέρηση πληρωμών
- [ ] Άλλο: _____

36. Τι προβλήματα αντιμετωπίσατε για την σύσταση και λειτουργία της επιχείρησής σας (*μπορείτε να σημειώσετε πάνω από μια απάντηση αν απαιτείται*)

- [ ] Καθυστερήσεις λόγω γραφειοκρατίας (περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες σύστασης επιχείρησης)
- [ ] Δυσμενές φορολογικό κλίμα
- [ ] Άλλο

37. Αν είχατε την ευκαιρία να αποφασίσετε και πάλι από την αρχή, θα ξαναμπαίνατε στο Πρόγραμμα ΝΕΕ

- ◯ Ναι
- ◯ Όχι

38. Τι, κατά την γνώμη σας, θα συνέβαλλε στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή του Προγράμματος ΝΕΕ (*μπορείτε να σημειώσετε πάνω από μια απάντηση αν απαιτείται*)

- ◯ Μείωση γραφειοκρατίας στην υποβολή αίτησης
- ◯ Απλοποίηση διαδικασιών ένταξης στο Πρόγραμμα
- ◯ Επαγγελματική σας κατάρτιση στο αντικείμενο της επιχείρηση σας
- ◯ Αύξηση προσωπικού της ΔΥΠΑ
- ◯ Πληρέστερη ενημέρωση από Εργασιακούς Συμβούλους ΔΥΠΑ
- ◯ Ευρύτερη δημοσιότητα του Προγράμματος
- ◯ Άλλο

39. Άλλες παρατηρήσεις και προτάσεις σας για την μελλοντική βελτίωση του Προγράμματος ΝΕΕ

Η απάντησή σας

Πίσω | Υποβολή | Σελίδα 4 από 4 | Εκκαθάριση φόρμας

Κατάλογος Πινάκων και Σχημάτων

Πίνακας 1: Κατανομή αιτήσεων προγραμματικά - υποβολές - ολοκληρωμένων των ωφελούμενων του προγράμματος 6

Πίνακας 2: Κατανομή αιτήσεων, ανά περιφερειακό επίπεδο, στο πλαίσιο του προγράμματος νέας επιχειρηματικότητας. 7

Πίνακας 3: Στάδια σχεδιασμού των ερωτηματολογίων της έρευνας πεδίου.....13

Πίνακας 4: Φάσεις εκτέλεσης της επεξεργασίας των δεδομένων της έρευνας πεδίου 177

Πίνακας 5: Σύνταξη Τελικής Έκθεσης Έρευνας.....20

Πίνακας 6: Δομή προγράμματος.....46

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Κατανομή Συμμετεχόντων στην έρευνα ανά Φύλο.....23

Διάγραμμα 2: Εκπαιδευτικό Επίπεδο Ερωτηθέντων της Έρευνα.....24

Διάγραμμα 3: Χωρική Κατανομή των συμμετεχόντων.....25

Διάγραμμα 4: Αποτύπωση επαγγελματικής εμπειρίας συμμετεχόντων πριν την ένταξη στο πρόγραμμα.....26

Διάγραμμα 5: Συνεισφορά Εργασιακής Εμπειρίας για την ένταξη στο πρόγραμμα...27

Διάγραμμα 6: Συνάφεια πρότερης εργασιακής εμπειρίας με το αντικείμενο της επιχείρησης.....27

Διάγραμμα 7: Τομέας δραστηριοποίησης της επιχείρησης.....28

Διάγραμμα 8: Ένταξη επιχειρήσεων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας.....29

Διάγραμμα 9: Ποσοστό αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών από την επιχείρηση.....29

Διάγραμμα 10: Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας από την έναρξη του προγράμματος.....30

Διάγραμμα 11: Ποσοστό διατήρησης λειτουργίας επιχειρήσεων του προγράμματος μέχρι σήμερα.....32

Διάγραμμα 12: Λόγοι μη διατήρησης της λειτουργίας της επιχείρησης.....33

Διάγραμμα 13: Ποσοστό αξιολόγησης οικονομικής προοπτικής της επιχείρησης.....34

Διάγραμμα 14: Αξιολόγηση ενημερωτικών διαδικασιών του προγράμματος.....35

Διάγραμμα 15: Αντιμετώπιση Προβλημάτων κατά την αίτηση χρηματοδότησης.....35

Διάγραμμα 16: Χρήση Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Επενδύσεων.....36

Διάγραμμα 17: Χαρακτηρισμός Εμπειρίας από το ΠΣΚΕ.....37

Διάγραμμα 18: Προβλήματα στη συνεργασία με τη ΔΥΠΑ.....37

Διάγραμμα 19: Προβλήματα στη συνεργασία με τη ΔΥΠΑ(2).....38

Διάγραμμα 20: Ποσοστό συμβουλευτικής υποστήριξης από Συμβούλους της ΔΥΠΑ.....38

Διάγραμμα 21: Ποσοστό θετικής ή μη συνεισφοράς συμβουλευτικής υποστήριξης από Συμβούλους της ΔΥΠΑ.....39

Διάγραμμα 22: Ποσοστό υποστήριξης από Ιδιώτη Σύμβουλο κατά την αίτηση.....40

Διάγραμμα 23: Ποσοστό ικανοποίησης για την ταχύτητα χρηματοδότησης.....41

Διάγραμμα 24: Δυνατότητα δημιουργίας επιχείρησης δίχως χρηματοδότηση του προγράμματος.....42

Διάγραμμα 25: Αξιολόγηση υποστήριξης από ΔΥΠΑ.....42

Διάγραμμα 26: Ποσοστό εκ νέου συμμετοχής στο πρόγραμμα εάν ήταν δυνατό....43